2.baskı

umutsuzlar

yılmaz güney

UMUTSUZLAR

Bu kitap Ağaoğlu Yayınevi tesislerinde
Dizildi, Basıldı, Ciltlendi Tel: 27 73 37
Birinci Basım: 1975
İkinci Basım: 1977
Dağıtım: GÜNEY FİLM

Güney Filmcilik
Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yayınları
Senaryo Dizisi : 3

UMUTSUZLAR

YILMAZ GÜNEY

Güney Filmcilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yayınları
Sakızağacı Cad. Güney Han No. 2 Kat 1 Beyoğlu

Güney Filmcilik Halka ilişkiler
Bölümü Tarafından Hazırlanmıştır.

UMUTSUZLAR

Bu yorgun mavi deniz, martılar ve vapur düdükleri hep o sessiz ve sıcak bakışlı adamı hatırlatmaz mı Çiğdeme? Güldüğünü hiç görmediği, yüzünde binlerce kederin yaşıyan izlerini taşıyan o adamı. Günlük gazetelere bakarken, içini ürperten gizli bir telâşla çevirirken sayfaları niye korkardı Çiğdem ve neden her sabah, her akşam aynı sıkıntıları, aynı heyecanları taşımaktan yorulmuş yüreği bir serçe yüreği gibi çarpardı.

Korkusunun nedenlerini çok iyi bilirdi yakınları. Bir sabah, Çiğdemin istemediği, fakat O'nu tanıyanların kaçınılmaz gördükleri bir sonun resimleriyle dolu olmıyacak mıydı gazeteler? Su testisi su yolunda kırılmayacak mıydı? O'nun, o sıcak ve sessiz bakan, bakarken kaçınılmaz sonunu duyurtan hüzünlü

sevgilinin ölmüş, kanlara bulanmış resmini görmiyecek miydi gazetelerde?

«Vurdular!.. Öldürdüler!.. Öldü!..» demiyecekler miydi?

«Buna kendini alıştırmalısın» diyorlardı ona.

Alışmak... alışmak, bir şeyin içinde erimek, onun bir parçası olmak!..

«Olmadı! Olmadı baştan!» diyordu yönetmen.

Niye olmuyor, niye müziğe, oyuna uyum sağlıyamıyor Çiğdem? Niye alışamıyor? Çünkü o yokken, onun yokluğunda, onun uzağında hiç bir şeye alışmak mümkün değildir. Müzik, renkli ışıklar, balerin arkadaşları ve boş sıralar, içini dolduran acılardan habersizdir...

Makyaj odasında kendini toparlamaya çalışırken, içinde bulunduğu dağınıklıktan kurtulmaya çalışırken yeniden dağılıyor kafası. Çünkü kapıcı Rüstem ona diyor ki...

«Bir bey sizi telefonla sordu!..»

Bir bey!.. Nasıl bir bey sordu telefonla? O mu... bu kadar uzun, bir yılı aşkın ayrılıktan sonra, O mu? O olabilir mi?

«Kim?»

«Kim olduğunu söylemedi; çıkıp çıkmadığınızı sordu sadece.»

Duyguları tek bir noktaya yöneltiyor Çiğdemi. «Mutlaka O'dur» diyor içinden. Kaç zamandır beklemiyor mu O'nu; hiç ummadığı bir anda, bir yerde ve hiç ummadığı bir biçimde karşısına çıkacağını bilmiyor mu? Ve bu

nedenle anlaşılması zor, anlatılması zor ürküntüler duymuyor mu? Hem görmek, hem görmemek; hem yakınında, hem uzağında, çok uzağında olma isteği nasıl açıklanabilir?

Moda'da hayat, kendine özgü binlerce kıpırtıyla yaşıyor... tenis oynuyor genç kızlar, delikanlılar... mavi, pembe, sarı banklarda sevgililer oturuyor. Denize bakan kır kahvelerinde, tahta masalara abanmış bu insanlar neler konuşuyorlar ve Çiğdemin aklından geçenlerden yüreğini sarsan korkulardan haberleri var mı?

Akşam üstünün o serin, deniz kokan yeli yüzünü ve saçlarını yalıyor Çiğdemin; damla damla birikiyor o adam, bütün sıcaklığı ve sessizliğiyle, bir zamanlar bıraktığı boşlukta birikiyor...

İşte orada duruyor; karşısında. Adım atması olanaksızdır artık. Çünkü gözlerine biriken yaş, içini saran titreyiş, kararsızlık «O» nun adıdır...

«Fırat!» diyor içinden. Ve özlemi coşkun bir ırmak oluyor, taşıyor. Önlemelidir, engellemelidir bu coşkuyu Çiğdem.

Az ötesinde, demir parmaklıklara dayanmış duruyor. Yine sessiz... yine sıcak ve hüzün dolu. Bakıyor Çiğdeme bir okul kaçağının gizli utangaçlığıyle.

Çiğdemin aklından iki şey geçiyor ansızın önce silah... ve onun ayrılmaz parçası Fırat... Fırat... ve onun ayrılmaz parçası silah...

Biliyor, belinde namluya mermi sürülmüş silahı... biliyor amansız hasmını; o silahı Çiğdem. Kararını tazeliyor; durmamalıdır... Konuşmamalıdır onunla. Ve geçip gidiyor önünden, gözlerine bakarak; sonra çeviriyor başını çaresiz ve uzaklaşıyor. Çünkü üçünün bir arada yaşaması olanaksızdır. Fırat, silah ve Çiğdem bir arada olamazlar. Aradan kalkmalıdır biri. Ya silah, ya Çiğdem, ya da Fırat... mutlaka çekilmelidir biri. İşte bu nedenle Çiğdem çekilmedi mi aradan; silahıyla bırakmadı mı Fırat?

Dönüp bakıyor; kendine özgü geleneksel sessizliğinin içinde görüyor Fırat. Kim der ki, orada, dikkati çekmeden sessiz ve sakin duran bu adam, zor ve tehlikelerle dolu bir hayatın, tehlikelerle dolu, her an patlamaya hazır bir adamıdır.

Eve nasıl geldi Çiğdem; nasıl çırpıntılarla, bir solukta. Anasıyla babası kavga ediyorlar yine. Her zamanki gibi bağırıyorlar birbirlerine. Hiç duymuyor, anlamıyor, konuşulanları. Çünkü aklında ve yüreğinde, bütün duygularına egemen bir ağırlık vardır; Fırat.

Pencereden baksa onu görecek, biliyor. Baksın mı... bakmasın mı? Kararsızlığın altüst eden fırtınası esiyor benliğinde. Bakma isteği, O'nu bir kez daha görmek isteği egemenlik kazanıyor; bakıyor camdan.

Ağlamak neden çok istediği bir şey oluyor şimdi?

Fırat görüyor; bir büfenin önünde; son-

ra yürüyor. Yürürken Çiğdemi çekmiyor mu ardından? Az sonra da gidiyor ardından. Ama konuşmak olanağını bulamıyor; Fıratı bekleyen beyaz bir motor alıp götürüyor onu, dalgaları yararak... acılarla kalıyor... tazelenen, kanayan acılarıyla Çiğdem...

O günün akşamı ve gecesi hep Fıratı düşündü Çiğdem; anasının, babasının ve zaman zaman evlenmeyi bile aklından geçirdiği Cem'in yanında. Cem'in isteğini kırmayarak gittikleri aile bahçesinde keman çalınıyordu. Duygulanıyordu Çiğdem. O'nu ilk gördüğü günü hatırlıyordu. Onunla geçen sıcak ve unutulmaz günleri, ürpertiler duyarak... birbirinden kopuk anılar, düşünüldükçe daha canlılık kazanıyor, birbirini tamamlayan yeni anıları doğuruyordu.

Gecenin bir saatinde, çağrılmış gibi, sarsılmış gibi ansızın niye uyandı Çiğdem? Odanın sessizliği... kıpırtısız perdeleri... her şey yerli-yerinde durup dururken ve tek çıtırtı yokken niye uyandı... perdeleri kapalı pencereye bakarken niye korkuyor... parmaklarının ucuna basa basa, kimleri ürkütmekten çekinerek yanaşıyor pencereye... perdeyi aralayıp bakmaktan niye korkuyor? Ve yüreği niye çarpıyor bu kadar; kararından dönmekten mi korkuyor?

Açıyor perdeyi Çiğdem ve görmekten korktuğu Fıratı, sırtı pencereye dönük, kıpırtısız beklerken görüyor; ve hemen kapatıyor perdeyi... biraz daha baksa cama vuracak,

beklemesini, geleceğini söyliyecek belki. Bocalıyor... yeniden görmek isteği dayanılmaz olunca açıyor perdeyi... şaşırıyor... Fırat yoktur yerinde...

Sabahlığını kapıp fırlıyor... boştur sokaklar... Fıratsızdır. Sağa sola umutsuzluk içinde koşuyor; yoktur, yoktur Fırat. Karmaşık duyguların yıkıntısı altında ezilmiş, kanadı kırık bir kuştur Çiğdem. Çaresizdir. Gitmekten, o boş ve yalnızlık üreten yatağına gitmekten başka ne yapabilir? Adımları taşımıyor onu. Bir ayak sesi yüreğinin çarpıntısını hızlandırıyor. Ve duruyor, dönüyor; O'dur... Fırattır. Gecenin karanlığından beyaz giysileriyle çıkıp geliyor. Uzağında durup bakıyor Çiğdeme. Çiğdemin yapacağı tek şey vardır. Adım adım yaklaşmak ona, bakmak gözlerine, onu anlamak ve sarılmak boynuna. Öyle yapıyor Çiğdem. Fırat da onu özlemle, incitmeden kucaklıyor... nasıl bir özlemdir bu birbirini tamamlayan.

*

«Sen gideli çok oldu Çiğdem» diyor Fırat. «Sen gideli dörtyüzaltmış yedi gün oldu.»

Çiğdem görüyor ki her şey bıraktığı gibi duruyor. Ayrıldığı günden bu yana sanki yaşanmamıştır bu evde. Tartışmaların uzlaşmaz noktaya vardığı son günü hatırlatan son kırmızı gülü, bıraktığı vazoda kurumuş buluyor. Duvarları kaplıyan resimleri duygulandırıyor

onu. Her şeyden buruk bir tad alıyor. Yatak odasına giriyor. Orada da bir resmi var... delik-deşik... kurşunlanmış...

«Her kurşun deliği bir gün içindir» diyor Fırat.

«Niye kurşun?»

«Söküp atmak için... kurtulmak için belki.»

Çiğdem için de benzer kurtuluş çabaları olmamış mıydı? Evlenebileceği bir adam bile düşünmemiş miydi? Dörtyüz altmışyedi gün, kimi zaman özlem, sevgi, dayanılmazlık, kimi zaman da nefret dolu olmamış mıydı?

«Beni aramakla hata ettin Fırat... düzenimi bozdun. Yokluğuna alışmaya çalışıyordum.»

«Alışabildin mi?»

«Senden kurtulmak için evlenmeye karar vermiştim.»

«Evlenmek öyle mi? Yokluğunla dörtyüz altmışyedi gün geçti. Daha bir kadının elini tutmadım. Aklımdan bile geçirmedim.»

Bu duyguları anlaması mümkün mü Çiğdemin; kavrıyabilir mi; kendisi için her şeyi etkileyen bir anlam taşıdığını bilebilir mi?

«Senin için her şey olmaktansa silahın olmayı seçerdim. Beni silahın kadar sevseydin bugün dizinin dibinde olurdum. Beni silahın kadar sevseydin bir yuvamız, çocuklarımız olurdu. Yanlış yoldasın Fırat, bu silah sana ölüm getirecek.»

Ölüm ve Silah... Silahı olmazsa ölüm

daha yakın, daha aceleci olmıyacak mı Fırata?

«Sen... ben... ve silahım olamaz mıyız?» diyor Fırat... «Üçümüz bir arada yaşıyamaz mıyız?»

İşte bu «imkansız» olandır Çiğdem için. Çünkü Fıratla kendisi arasındaki en büyük, aşılması zor engeli «silah» olarak görmüştür. Oysa silah bir yığın zorunlu nedenin zorunlu kıldığı bir şey değil midir Fırat için? Nasıl anlatacak bunu Fırat?

«Seni çok seviyorum Çiğdem, silahımı da çok seviyorum. İkinizden birini seçmem için beni mecbur etme.»

Çiğdemin kesin inancı şu... Üçü bir arada olamazlar...

«Anlatamıyorum» diyor Fırat. «Ben silahıma mecburum. Bizim kellemiz her an namlunun ucundadır; bizim kellemize İstanbul'da binlerce cellat taliptir; bizim kellemize senin bilemeyeceğin değerler biçilmiştir.»

«Her şeyi bırakırsan niye biçilsin Fırat; niye?»

İşte bunu anlatamıyor Çiğdeme. Geriye dönüşün olanaksızlığını, zorluğunu, bazı kararların, isteklerin yalnızca kendi iradesine ve isteğine bağlı olmadığını anlatamıyor; anlatamıyacak da. Çaresizlik içinde soruyor.

«Sen... ben... ve silahım, olamaz mıyız?» diyor.

«İmkânsız» diyor Çiğdem.

«Kabul et!» diyor Fırat, omuzlarından

sarsarak Çiğdemi, bağırıyor...

«İmkânsız!»

«Kabul et!»

«İmkânsız»lığın çaresizliği, Fıratın vazgeçilmezliği bitiriyor Çiğdemi; hıçkırarak sarılıyor ona. Fırat da onu sarıyor... Bir süre öyle, hem vazgeçilmezlik, hem de bir arada olamamanın karşıtlığı, olanaksızlığı sarsıntısıyla kalıyorlar. Her ikisi de bunun bilincinde değiller mi? Çaresizlikleri ve umutsuzlukları buradan kaynaklanmıyor mu?

Kapının zili çalıyor. Yeni bir ayrılığın habercisidir bu zil. Evet... süresi belirsiz yeni bir ayrılığın. Fırat da, Çiğdem de biliyor gelenleri. Fırat'ın silah arkadaşlarıdır onlar... Çiğdemi istemeyenler, bu yüzden Fırat'a kızanlardır.

Fırat bırakıyor Çiğdem'i ve hiç bir şey söylemeden kapıya gidiyor, gelenler... onlar... yani Fırat'ın arkadaşları, bu yeni buluşmadan hoşlanmadıklarını belli ediyorlar. Kapı, Çiğdem'i tek başına taşınamaz acılarla bırakıp, kapanıyor üstüne. Ve Fırat, giderek yoğunlaşan bir fırtına yaratıyor içinde. Birden ayrılığın bilincine yeni varmış gibi koşuyor pencereye... Bir okul kaçağı, bir suçlu mu yakalanmıştır? Götürüyorlar Fırat'ı bir arabayla... götürüyorlar...

Fırat binlerce tonluk bir ağırlık olarak çöküyor yüreğine... ve onsuz edemiyeceği nasıl da açıklık kazanıyor?

Az sonra kapı çalınıyor yeniden... bir

adam...

«Seni eve götürmeye geldim bacı» diyor.

Eve bırakırken de şöyle diyor;

«Bacım! Fırat'ın biraz daha yaşamasını istiyorsan onu rahat bırak!...»

*

Arkadaşları «Kız davası»nın yeniden ortaya çıkışı nedeniyle, geleceğin karanlık, daha da bilinmez tehlikelerle, kahpeliklerle dolu olduğunun, Fırat'ın denetiminin zorlaşacağından gelen endişelerin karmaşıklığını yaşıyorlar. Çünkü Fırat onlar için gerçekten herşeydir... düşünen... yöneten... yönlendirendir. Fakat tedirginlikleri, şu gerçeği açıkça görmelerinden geliyor; Fırat, arkadaşlarına, işine karşı sorumluluğunu duymamıştır son anda... ani ve beklenmez bir kararla uyulması gereken kurallara uymamış, tek başına, okuldan kaçan haylaz bir öğrenci gibi kaybolup gitmiştir. Bütün gün, bütün gece aramadık, haber bırakmadık yer bırakmamışlar ve akıllarına «Kız davası» hiç gelmemiştir. Bu kadar uzun bir ayrılıktan sonra geriye dönüşü düşünmemişlerdir çünkü.

«Bu durum sana hiç yakışmıyor» diyor bir arkadaşı...

Hepsinin de aynı kanıyı paylaştıklarını biliyor Fırat. Bu arkadaşlarla çeşitli hapishanelerin, hücrelerin soğuk duvarlarını, soğuk prangalarını, yoklukların, sıkıntıların daya-

nılmaz acılarını beraber yaşamadılar mı, beraber yenmediler mi? Tahta bacağın kiralık cellatları her yerde kendisini kıstırmayı düşlerken, tek başına sokağa çıkmanın nasıl bir hata olduğunu bilemiyor mu, düşünemiyor mu Fırat?

«Bir ekmeği dördümüzün bölüştüğü günleri hatırla Fırat. Cıgara bulamadığımız, üşüdüğümüz, aç kaldığımız günleri hatırla. Yirmi yıldır beraberiz. Hapisler, zindanlar, sürgünler; kaybettiğimiz arkadaşlar. Sen hayatınla kumar oynıyarak bu mevkiye geldin. Sen büyük ve kudretli Fıratsın. Bu işler sana yakışmaz; kendine gel!»

«Bu işler» dediği «sevmek» olmalı Memduh'un.

«Sen hiç aşık oldun mu?» diyor ona.

«Olmadım.»

Olmadıysa nasıl anlar Fırat'ı... Arkadaşları kızıyorlar Fırat'a... «Aşk dediğin nedir?» diyorlar... Bugüne kadar belanın, bataklığın içinde, geçtikleri yerlerde sadece kan, barut ve korku bırakmamışlar mıydı? Gaddarlık, kimi zaman zalimlik, şiddet... bütün bu olumsuzluklar içinde kadın neydi, kız neydi, kadına, kıza ayakkabı gibi, çorap gibi bakılmıyor muydu? İşte Fırat öyle bakmamıştı Çiğdem'e, suçu buydu...

Aslında acıma duyuyor Fırat arkadaşlarına.

«Hangimizin nerede, nasıl ve ne zaman öleceği belli değil. Yalnız şunu biliyorum ki,

hiç biriniz evlenip yuva kuramıyacaksınız. Hiçbirinizin çocuğu olmıyacak, hiçbiriniz temiz bir eli tutamıyacaksınız. Günün birinde, karanlık br sokakta, arkanızdan sıkılan bir kurşunla çok sevdiğiniz bu hayata veda edeceksiniz. Gazeteler «namlı kabadayılrdan falan filan öldü» diye yazacaklar» diyor. Yaşlı kurt Baba Memed'e dönüyor «Ve sen yetmiş yaşında, hayatın yanlışlıklarla dolu olduğunu farketmeden ölüp gideceksin.» diyor.

Arkadaşları, Fırat'ın büyük bir değişimin içinde, giderek kendilerinden koptuğunu görüyorlar. Artık «büyük ve yenilmez Fırat» efsanesi namlunun ucundadır ve akılsız başı her an bir kurşunla delinebilir.

Fırat yüzlerinden anlıyor düşüncelerini... Odasına çıkıyor... Aynada uzun uzun bakıyor kendine ve üç kurşun sıkıyor; ayna parçalanıyor.

Kanun dışı işlerde, tarafların birbirlerine karşı yaptıkları hatalar, tutulmayan sözler, bunlardan doğan zararlar-ziyanlar, suçlunun suçsuzun ayırdedilmesi, bunların değerlendirilmesi, taraflarca çözümlenmek istenmezse, kanun dışı çevrelerin yetkili ve etkili çevrelerince, kişilerince halledilir, uygun kararlara bağlanırdı. Fırat da etkili ve yetkili olanlardan biriydi işte. Silah, viski, esrar, eroin kaçakçıları, ya da daha alt düzeyde yürütülen küçük işlerdeki aksaklıklar bile, uzlaşılmaz noktalara ulaştığında Fırat'a getirilirdi. Fırat dinlerdi davacıyı, davalıyı, tanıkları... düşü-

nürdü, araştırırdı ve kararını verirdi; temyizi de yoktu verilen kararın. Sözü kanundu. Uymayanın yeri, uyarılar dikkate alınmamışsa, hatada ısrar edilmişse, mezardı. Bu konuda kararsızlığı, bağışlaması görülmemişti. Yeraltı dünyası onu kararlı, çelik iradeli, acımasız bilirdi.

Fakat arkadaşları, aynı kanıda değillerdi artık, tereddütler taşıyorlardı son günlerde; Fırat eski Fırat değildi... Her geçen gün içinde büyüyen, coşkular yaratan Çiğdem'i bir «zaaf» kaynağı, Fırat'ın başını yiyecek bir etken olarak değerlendiriyorlardı.

Bir silah kaçakçılığı davasına bakılıyordu; bakılıyordu ama aklı nerdeydi Fırat'ın? Anlatılanları dinlerken, bir yandan da önündeki kâğıda çiçek resimleri çiziyordu. Ne demekti bu? Çiçek ve «Çiğdem» düşünen, buna bağlı sıcak düşler kuran bir «kabadayı» artık eski düzenini, eski disiplin ve canlılıkla sürdürebilir miydi? Hapise girmeyi, gereğinde tetiğe basmayı göze alabilir miydi bu kafayla?

Anladıkları şuydu... toprak kayıyordu Fırat'ın ayakları altından ve bu kayış yılların emeğiyle, kanıyla, acısıyla kurulmuş bir düzeni de, içindekilerle birlikte uçuruma sürüklüyordu... Buna izin vermeli miydiler?

İşte çiçeklerle «Çiğdem» yazıyor Fırat... Çiğdem'i derinliğine indiriyor iyice...

*

Çiğdem Fırat'ı nasıl tanıdı; nasıl sevdi onu? Dünyasını oluşturan müzik, bale, incelik dolu bir yığın ilişki; o küçük burjuva özlemleriyle örülmüş bir yığın ilişki çinde nasıl biçimlendi Fırat... günden güne nasıl yaygınlık, derinlik kazandı, kişiliğini kabullendirdi Çiğdem'e.

Şimdi, bir zamanlar hep Fırat'ın oturduğu koltukta oturuyor ve o belalı sevgiliyi düşünüyordu. Sahneye çıkar çıkmaz gözleri onu arardı. Oyunun vazgeçilmez bir parçasıydı çünkü o; etkilenirdi ondan ve daha başarılı olmaya çalışırdı. Hergün gelen isimsiz kırmızı gülleri onun gönderdiğini çok sonraları öğrenmişti. Alışmıştı ona; duruşuna, bakışına.

«Sonra birgün güller gelmedi; o da gelmedi. Ertesi gün ve daha ertesi günler yine yoktu o. Sonraki günlerden birinde güller geldi ama o gelmedi. Ona öylesine alışmıştı ki, dayanamadım soruşturdum; aylarca gelip giden sıcak bakışlı adamım kimdi?»

Kimdi bu sıcak bakışlı, sessiz ve güven verici adam? İki gün sonra hastahanede olduğunu öğrendi o adamın. Üç kurşunla sırtından vurulmuştu. Kimliğini öğrenince şaşırmıştı.

Adamın adı Fırat'tı. Büyük Fırat diyorlardı ona. Yeraltı dünyasının en etkili ve en tehlikeli adamlarından biriydi.

Hastahaneye gittiği günü hatırlıyor Çiğdem. Sevinçten gözleri dolmuştu Fırat'ın; bir süre hiç bir şey söylemeden bakmıştı yüzüne.

«Günler sonra, uslu bir çocuk çekingenliğiyle oyuna geldi. Kendisini aradığım için çok mutlu olmuş; ben, onun hayatında devamlı kanıyan kırmızı bir gülmüşüm. Konuşurken utanıyor, yüzü kızarıyordu.»

Fırat'ın güldüğünü hiç görmemişti Çiğdem. Niye gülmezdi, bilemezdi. Bildiği, günler geçtikçe onsuz edememeye başlamasıydı.

«O benim için vazgeçilmez, uzağında yaşanılmaz hale geliyordu. Birgün beni anasına götürdü. Anası çok sevdi beni. Boynuma sarılıp ağladı. Yavrum, bu deli herife sahip çık, onu kurtarırsan sen kurtarırsın, dedi. Çünkü, heran ölümün eşiğinde bir adamdı; belinde silahı, heran vuruşmaya hazır, ölüme hazır yaşıyordu. Yaşadığı hayat, onu heran benden alıp götürebilirdi. Onu kurtarmak, onu yaşatmak zorundaydım. Benim hüzünlü ve kederli sevgilim ölmemeliydi. Su testisi su yolunda kırılmamalıydı. Kollarının sıcaklığında bir ömrü beraber bitirmeliydik... Kırları, tahta masalı kahveleri severdi. Ömrü hapislerde geçmiş, hayatın, insanların hep kötü yanlarını görmüştü.»

Bazan ona çocuk masalları anlatırdı Çiğdem. Gözlerini gözlerinden ayırmaz, sessiz, uslu, saatlerce dinlerdi.

«Senin masallardaki iyi insanlar nereye gitti?» demişti birgün.

Nereye gitti «o iyi insanlar»; çünkü Fırat hiç görmemişti «o iyi insanları».

Arkadaşları şaşarlardı Çiğdem'e; anla-

mazlardı onu. «Bu adamda ne buldun sen?» derlerdi. «Gecesi gündüzü belli olmayan, ne zaman öldürüleceği belli olmayan uygunsuz bir adamla sonunun nereye varacağını düşünebiliyor musun?» derlerdi.

Çiğdem de tam anlamıyla açıklık getiremezdi bu soruya. Bütün olumsuzluklara karşılık, neden yine de onunla, onunla ilgili şeylerle, kişilerle olmak isterdi? Onu tanıyan insanlarla bir arada bulunmak, onunla gittiği yerlere uğramak, onun sevdiği türküleri dinlemek...

Fırat'ın anasına gitmek, kızkardeşi Ayşe'yi görmek, onlarla konuşmak isteği de bu nedenlerden kaynaklanıyordu. Fırat, bulunduğu her yere tadını sindirir, etkisini uzun bir süre yaşatırdı.

O eski ahşap evde, boyaları solmuş duvarlarda, sarmaşıklarda, serinlik yayarak kıpırdayan ağaçlarda, nasıl bir duygunun beslendiğini görüyor Çiğdem? Fırat'ın anası onu kucaklarken, gözleri ıslanırken neler yeşeriyor içinde... Bu küçük, canayakın kızkardeş neyin sıcaklığını taşıyor? Fırat'tan gelen Fırat'a giden nasıl bir duygu alışverişi var bu sarılışlarda, bakışlarda, gözyaşlarında. Duvarda asılı Fırat'ın eski bir resmi neler hatırlatıyor Çiğdem'e?

Ana içten, sıcak... sitem ediyor...

«Unuttun! Unuttun bizi!» diyor.

Çiğdem gerçekten unutmamıştır onları... hiç unutmamıştır. Fırat aklına geldikçe, ana-

yı ve onun tutku haline gelmiş özlemlerini de birlikte düşünürdü.

«Bir ananın en büyük arzusu çocuklarının yuvadan uçtuğunu görmektir...» diyordu ana. «Evlenseydiniz Fırat'ım seninle mesut olacaktı. Onu bu hayattan sen kurtaracaktın.»

Çocuk giysileri hazırlamış, her ilmiğinde sıcak düşler kurarak; sıcak renkli yün örgüler işlemiş kendi eliyle. Bir çocuk patiği... bir ceket... ve tuzla buz olmuş bir yığın hayali canlandıran sıcak canayakın çocuk eşyaları. Ne düşler, ne anlatılmaz heyecanlarla yüklü düşler kurmuştu ona; Fırat ve Çiğdem yanyana... acısız, birlik ve mutluluk içinde... hapishane, kan ve ateş yok... Oysa gerçek böyle bir geleceği dokumuyordu onlar için ve yaşlı kadın anlıyamıyordu onların ayrı ilişkilerin, ayrı dünyaların iki ayrı insanı olduğunu ve belki de hiç anlıyamıyacaktı.

«Bunu alabilir miyim?» diyor Çiğdem...

Bir çocuk ceketidir istediği. Yün örgüsü, mavi bir çocuk ceketi...

«Al» diyor Ana. «Al... sizin için yaptım zaten».

«Perşembeye düğünüm var, biliyor musun?» diyor Ayşe...

Düğün... anlamını ve içeriğini yitirmiş bir sözcüktür bu, Çiğdem için; hüzün yaratıyor.

«Perşembeye» diyor Ayşe «bahçemizde. Gelirsen seviniriz.»

*

Çiçeklerle ve çiçekler arasında yürüyen kediye bakarken neler düşünüyor Fırat. Hücrelerde yattığı günlerde, bu kedi büyüklüğünde fareler olurdu; ekmeğini paylaşırdı çoğunlukla o farelerle ve o hücrelerde yatmayanların kesinlikle kavrıyamıyacakları bir alışkanlık, bekleme, alışkanlığı olurdu. O günler, hep demir kapıların, kalın rutubetli duvarların dışında binbir çekicilik ve zenginlikle süren hayatı anlatırdı arkadaşlarına; bir hücreden bir hücreye bağırarak.

«Bizi bekleyen bir hayat var» derdi inanarak.

«Özgürlük» diyordu. «Özgürlük!»

Şimdi çok daha iyi anlıyordu ki, özgürlüğün kısıtlanması yalnızca cezaevinin duvarları arasında olmak değildir. Peki nedir özgürlük? İşte bunu açıklamaya da yetmiyor kafası.

Kedi yürüyor, o umursamaz ve hesap kitap tanımaz rahatlığıyla. O kedi her yere gidebilir şimdi; arkasına hiçbir kedi takılmadan. Oysa Fırat çıkabilir mi sokağa tek başına; tek başına bir meyhaneye, bir sinemaya gidebilir mi; bir parkta bir banka oturup kabak çekirdeği çintebilir mi; herkesin dolaştığı sokaklarda rahatlıkla dolaşabilir mi? Mümkün mü bu?

Kediye hayranlıkla bakıyor...

Anasına gitmek istiyor Fırat.

Anasına bile yalnız gidemiyor; arkadaşları takılıyor peşine... onu daha çok yaşatmak için, çevresini gittikçe darlaşan bir çemberle

saran tehlikeler için...

Bütün sıkıntılardan uzakmış sanısını veren o ahşap ev de, Fırat'ın adım atışıyla Fırat'ın sıkıntılarının merkezi oluyor. Ana, oğluna Çiğdem'in geldiğini, konuştuklarını, özlemlerini anlatıyor.

«Çiğdem iyi kızdır be yavrum» diyor.

«O iyi, ben kötüyüm» diyor Fırat.

Ana kızıyor.

«Bırak artık kötülüğü» diyor.

Bütün ömrünü hapishane kapılarında çürüten, her sabah gazetelere oğlunun ölü resmini görmekten korkarak bakan ana bağırıyor.

«Yeter!»

Ölüme, kavgaya, kana, ateşe yeter! Acılara, mutsuzluğa yeter! Kanun dışılığa, her an bir namlunun ucunda yaşamaya yeter!

«Ben meraklı mıyım ölüme? Ben yaşamak istemez miyim?» diyor Fırat... «Nasıl büyüdük hatırlamaz mısın?»

Donsuz, gömleksiz, babasız. Simit satarak, gazoz satarak... Zayıf, kuru ve umutsuz!

Yoksulluk ve acılarla dolu çocukluğu canlanıyor bilincinde. Hapishaneler, süpyan koğuşları, hücreler... binbir zorluk... ve şimdi bütün bunlardan sonra gözleri yaşlı anası ona ne diye bağırıyor?

«Kim seviyor seni?» diyor.

Kim seviyor öyle mi?

«Herkes korkuyor senden, herkes nefret

ediyor senden. Arkadaşların bile sevmiyor seni.»

Ve ekliyor üstüne basarak, vurgulayarak..

«Ben bile!.»

Demek anası da sevmiyor Fırat'ı.

Bunalıyor konuşmalardan; şikayet, sitem, suçlama dolu konuşmalardan.

«Yeter!» diyor Fırat. «Yeter!» diye bağırıyor.

«Ne yeteri be, ne yeteri? Ben yeter derken sen mi yeter diyorsun?»

«Yeter!»

Ana, gözleri geleceğin korkularıyla büyümüş... Çaresiz, bağırıyor önüne geçilmez bir hırsla.

«Öldürsünler seni... parçalasınlar seni! Sen adam olursan yüzüme tükürsünler! Tuh senin kabadayılığına!»

«Yeter!» diyor Fırat. «Yeter! Yeter!»

Ana daha çok kızıyor.

«Seni el mi öldürecek, el mi parçalıyacak!»

Beklenmedik bir tokat indiriyor yüzüne.

«Seni ben öldüreceğim! Ben! Ben!»

«Her «ben» deyişte Fırat'ın kıpırtısız ve şaşkın duran yüzüne vuruyor. Biran ikisi de hareketsiz, donuk kalıyorlar. Fırat'ın gözleri dolmuştur; bir çocuk suskunluğu ile yutkunuyor. Ana da şaşırmıştır yaptığına. Fırat, gözlerinde biriken yaşı saklamak için başını usulca çeviriyor ve alnını duvara yaslıyor.

Çünkü ağlama zamanıdır... ağlamak ye-

ni ufuklar yaratıyor içinde... Çiğdem'le bütünleşen duygular gelişiyor... ve şu an, için için ağlarken, Çiğdem'in de kendisini düşündüğünü, yüreğinde boşluğunu duyduğu bilemiyor...

*

Arkadaşları biliyorlar mı Fırat'ın aklından geçenleri? Şu an ne denli yalnızlık ve boşluk içinde olduğunu; Çiğdem'e ulaşmak için ne denli istek duyduğunu, bilebiliyorlar mı?

Kollarını masaya dayamış dururken gelişen fırtınadan haberleri var mı? Hiçbir anlam taşımadan önünde duran içki bardağı, kuşkuyla kendini izleyen arkadaşları ve çağrı yüklü telefon neleri biriktiriyor? Çiğdem nasıl büyüyor içinde... nasıl bir anlam kazanarak ve nelerin çağırışımlarını getirerek? Arkadaşlarına gittikçe yabancılaşmıyor mu? Onlara ters düştükçe, onların bilincine uzun hapishane yıllarında gösterdiği dirençle, kan ve ateşle yazılmış, acımasızlıkla biçimlenmiş Fırat usul usul çökmüyor mu?

Kalkıp telefona gitmeli mi? Gidebilir mi? Arkadaşlarının gözünde zayıflığını perçinleyecek bir davranışta daha bulunmalı mı?

Kalkıyor... kararlı yürüyor telefona... numaraları çeviriyor... soluksuz bir bekleyişten sonra «Çiğdem» diyor «nasılsın yavrum?»

Ve telefon kapatılıyor. Bir el ve bir yüz görüyor Fırat. Telefonu kapatan arkadaşının

elini ve yüzünü. Uzanan elin telefona değil, kişiliğine uzandığını biliyor Fırat. Bakıyor sessiz. Onu tanıyanlar bu sessiz ve kararlı bakışın içerdiği bağışlamasız fırtınayı seziyorlar.

Üst üste iki tokat indiriyor adama Fırat. Araya giren «sevgili» arkadaşlarından birine de vuruyor, bir yığın ilişkinin temelini sarsarak. Ve sokakta buluyor kendini Fırat... yalnız... yürüyor... hiç bir şey umurunda değildir artık. Kurşunlanmak, korku, pusu, hiç bir şey. Çiğdem'le konuşmalıdır... mutlaka konuşmalıdır.

Bir telefon kabini. Telefonun getirdiği çaresizlik dolu bir ses... «Alo! Alo!» diyor. Dinliyor Fırat...

«Merhaba» diyebiliyor; anlatılmaz özlemleri, istekleri, sıcaklıkları içeren. «Merhaba!»

«Fırat! Fırat sen misin?..» diyor Çiğdem «Ne oldu? Kesildi telefon ansızın.»

«Bir aksilik oldu.»

«Bu aksilikler hiç bitmeyecek mi bizim hayatımızda.»

Bitmeyeceğini biliyor Fırat. Çünkü hayat aksiliklerin yenilmesi, yenilenmesidir onun için. Ama nasıl anlatsın bunu Fırat?

«Ne olacak sonumuz» diyor Çiğdem. «Ben şaşkınlık içindeyim.»

Fırat Çiğdem'in sorusuna cevap veremiyor; çünkü bir namlı durmaktadır karşısında... tetikte bir parmak ve kararlı bir yüz.

«Dinliyor musun beni Fırat?»

Namludan gözünü ayırmadan ahizeyi usulca bırakıyor. Boğuk, ısrarla karşılık bekleyen telaşlı ses; çırpınıyor belli.

«Fırat! Alo! Fırat cevap ver!»

Cevabı silahlar veriyor. Ard arda... bağırıyor Çiğdem.

«Fıraaat!»

Namlular ateş saçıyor gecenin karanlığına... vurulan... bağıran... kan...

«Fıraaat!»

«Koşuşmalar... silahlar patlıyor... iki otomobil freni acıyla birbirine karışıyor...

«Fıraaat!»

Fırat'ın arkadaşları yaralıları arabaya taşıyorlar... Fırat, elinde silahı, fırtınanın içinden çıkıyor... bu yürüyüş kasırgalara gebedir... biniyor arabaya; Çiğdem'in hıçkıran, sesine biri cevap veriyor.

«Merak etmeyin... Fırat'ın bir şeyi yok.»

O kadar...

*

Yargılayan değil, yargılanandır şimdi Fırat.

Suçu; özellikle son zamanlardaki davranışlarıyla arkadaşlarını ve kendisini düşmanları önünde küçük düşürmek. Fırat, en önemli kabadayılık ve delikanlılık kurallarından birini çiğnemiştir; bir kadın uğruna yanlış işler yapmıştır.

«Yaşadığımız hayat zor ve tehlikelerle

doludur» diyor bir arkadaşı. «Birimizin hatası hepimizin hatası demektir. Senin için iki yol var: Ya kızı bırakır işine dört elle sarılırsın, ya da bizi bırakır kıza gidersin.»

Arkadaşlarına göre birinci yol kurtuluşun, ikinci yol ölümün yoludur. Düşmanları onu yaşatmıyacaklardır. Böyle bir durumda, ayrılma durumnda yapılacak en doğru şey, arkadaşları tarafından öldürülmek olacaktır. Çünkü Fırat'ı öldürme, öldürtme şansı, bu yolda büyüme ve etkili olma şansı kimseye verilmemeli, bu görevi arkadaşları yapmalıdır.

«Senin kararın nedir?» diyorlar.

«Ayrılmak» diyor Fırat. «Artık yoruldum.»

Bugüne kadar hep arkadaşları için yaşamıştır; vurmuştur, vurulmuştur. Hayatının tek gününü kendine ayırmamıştır. Fakat birgün, aklında hiç yokken, beklenmedik birşey olmuştur. Çorak yüreğinde ilk defa bir gül açmıştır.

«Bir kadın için insan arkadaşlarından ayrılır mı? Yakışır mı sana bu?» diyorlar.

«Nedir yakışmayan? Sevmek mi?»

İşte Fırat'ın hatası; sevmek... alışılmadık biçimde, ölümüne sevmek... Arkadaşlarının anlıyamadığı ve hiç bir zaman da anlıyamayacakları bir şeydi bu.

*

Arkadaşları, kızkardeşinin düğününde de, Fırat'ın kavrıyamadıkları biçimde değiştiğini

görüyorlar. Fırat eski Fırat değildir artık; nedir bu değişimi yaratan?

Çocuklar dans ediyorlar... kızlarla kızlar dans ediyorlar... düğünün getirdiği coşkuyu paylaşan yüzler, Fırat'ın unuttuğu bir yığın şeyi canlandırıyor. Başı önünde, yenemediği çelişkileri düşünüyor. Ne yapmalıdır? Bilemiyor...

Arkadaşlarındaki tedirginlik, ona bir şeylerin değiştiğini sezdiriyor... Başını kaldırıp bakıyor ve annesiyle kucaklaşan Çiğdem'i görüyor. Çiğdem'le arkadaşları arasında bir seçimin giderek zorunluluk kazandığı ap-açık ortada değil midir?

Çiğdem'le o kısa süren bakışmaları içinde neler yıkıldı neler yapıldı? Arkadaşları neler düşündüler?..

Kızkardeşi Fırat'ı dansa kaldırıyor.

Damat da Çiğdem'i...

Amaç belli değil midir? Çiğdemle Fırat'ı birleştirmenin ilk adımını atmak, birbiri için çarpan iki yüreği tek yürek haline getirmek değl midir niyetleri?

Öyle oluyor... Fırat'la Çğdem karşı karşıya kalıyorlar... Fırat, nasıl da anlatılmaz duygularla bakıyor ona. Çiğdem ona yürürken bir yığın engeli aşmıyor mu?

Arkadaşları artık iyice anlıyorlar ki Fırat kesin seçimini yapmıştır; Çiğdem'i seçmiştir.

Çünkü bu sarılış başka birşeyin ifadesi olamaz.

Ananın ağıdı ne içindir?

«Seni çok özledim, çok» diyor Çiğdem.

«Ben de» diyor Fırat.

«O gece seni öldürdüler sandım... çok korktum.»

«Yarın beşte Carlton Otelinde seni bekliyeceğim. Gelir misin?»

Gelmez mi Çiğdem?..

Bu sarılışı kim doğru yorumlayacak... kim kesin kararını daha önce verecek... kim satacak Fırat'ı?

*

Arkadaşları içinde ilk davranan Yaşar oluyor. Fırat'ın baş düşmanı Tahtabacak'la buluşuyor ve anlaşmak istiyor onunla.

«Kaç para istiyorsun?» diyor Tahtabacak.

Yaşar para istemiyor ki... Amacı Fırat'ın biran önce ölmesi ve boşalan yerini Tahtabacak'la paylaşmak.

Anlaşıyorlar...

Yaşar, Fırat'ın yalnız olduğu anı ve yerini bildirecektir.

Kim vuracak Fırat'ı... Kim ünlenecek onu vurmakla?

«Parmaksız...»

*

Carlton Otelinin danışma memurlarından birine,

«Bay Fırat'ı arıyorum!» diyor bir adam.

Ünlü bir kiralık katildir bu... «Parmaksız» derler ona. Soğukkanlı ve kararlıdır.

Küçük bir karatahtaya «Bay Fırat» yazılıyor. «Parmaksız» hiç görmemiştir Fırat'ı... bir garson, elinde bir çıngırak, Carlton otelinde «Bay Fırat»ı arıyor; ardında kimliğini bilmediği adama, öldüreceği adamın yolunu gösterdiğini de bilmeden... Kim «Fırat benim» derse o ölecek. Parmaksız'ın kararı bu.

Fırat, saat beşi, Çiğdem'i beklemektedir otelin barında. Büyük bir olasılıkla da aklında ölüm yoktur. Fakat çıngırağa dönünce, küçük karatahtada adını görünce anlıyor ki ölüm az ötesindedir. Tanımamakla birlikte, «Parmaksız»ın azrailin habercisi olduğunu seziyor. Eli tabancasını, parmağı tetiği buluyor.

Ne yapmalıdır?

Çağrıya cevap vermiyor. Fakat «Parmaksız» kuşkulanıyor ondan. Çünkü tanımladıkları adama en çok benzeyendir. «Uzun boylu, esmer ve kurnaz.»

Fırat, parmağı tetikte, ardındaki en küçük kıpırtıyı bekliyor; ne denli yakındır ölüm. İçkisinin son yudumunu içerken düşünüyor; son yudum mudur bu?

Son yudum olmamalıdır; kalkmalıdır, gitmelidir.

Öyle yapıyor.

Hızla çıkıyor otelden.

Parmaksız ardına takılıyor.

Fırat yaşamayı bu kadar istediğini hiç hatırlamıyor... Yaşamak istiyor Fırat... çok

yaşamak istiyor...

Çiğdem otele geldiğinde saat beştir. Telefondaki memurun adını söylediğini duyuyor. Şaşırıyor...

«Çiğdem benim» diyor.

«Sizi telefondan arıyorlar» diyor memur «buyurun kabinden konuşun.»

Çiğdem telaşla giriyor kabine...

Fırat onu beklediğini söylüyor. Anlatmıyor peşindeki ölümü; şimdilik nasıl kurtulduğunu.

*

Güneş bitiyor şimdilik. Fırat Çiğdem'i bekliyor. Öylesine yorgun ve kafası öyle karmaşık ki hiç bir şey düşünmek istemiyor. Düşünse de bu koşullarda bir çözüm getiremiyeceğini biliyor.

İşte bir otomobil.

İşte Çiğdem.

Birbirlerine bakıyorlar. Şu an kaç kişi sabırsız ve heyecan dolu bir bekleyiş içindedir... İkisi de bilmiyor. Fırat'ın artık yaşamaması gerektiği kararının verildiğini bilmiyorlar... Eski dostlar ile düşmanlarının birleşip yeni düşmanlar olduğunu ve bir telefonun başında haber beklediklerini bilmiyorlar.

Fırat ve Çiğdem, bir zamanlar özlemle birbirlerine koştukları, eski anıları canlandıran bağevine yürürken, uzaklarında bir yerde bir telefon yürekleri hoplatan bir biçimde

çalıyor.

«Fırat az önce sevgilisiyle buraya geldi» diyor bir ses...

Fırat, merdivenin bir basamağına oturmuş, ihanet bataklığının ortasında olduğunu hiç düşünmeden, şömineyi yakmaya çalışan Çiğdem'e bakıyor ve bilmiyor ölümün adım adım yaklaştığını.

Çiğdem yanına oturuyor ve az sonra öleceğini bilmediği Fırat'ın yüzüne bakıyor. Gözlerinin kıyısında beliren kırışıkları sayıyor. Aradan geçen zaman yeni kırışıklıklar katmıştır yüzüne. Sevecenlik dolu Çiğdem...

«Artık anladım ki senden kaçmak boşmuş.»

Sarılıyor Fırat'a. Kollarını beline doluyor ve eli Fırat'ın silahına değiyor. Ürperiyor. Yavaşça çekiyor silahı. Bir yığın ayrıntılı tartışmayı, korkuyu yeniden gündeme getiriyor silah. Ve Fırat'ın yüreğinde umutsuz bir çiçek, giderek solmaya başlıyor. Olumsuzluğun geliştiğini, içinde bulunduğu çıkmazın çıkmazlığını kavrıyor. Üçü bir arada olamıyacaktır; anlıyor.

«Senin için dünyada herşeye razıyım» diyor Çiğdem. Fakat silahtan, onun gerekliliğinden ürküyor, korkuyor. Fırat'ı tanıyıncaya dek, bu denli yakınında, hayatının içinde sahici silah görmemiştir Çiğdem. Onun için silah ölümün çağırıcısı, ölümün aracıdır.

Bitip tükenmez tartışmalar yeniden başlamıştır.

«Seninle dünyanın öbür ucuna bile giderim, seninle en yoksul hayatı yaşamaya razıyım. Ama yalnız seninle, silahınla beraber değil.»

Silahı uzatıyor Fırat'a.

Alıyor Fırat, sevecenlikle bakıyor silahına.

«Bak Çiğdem, yıllarca ben bununla yaşadım. Şimdi ayrılmak zor gelir. Belki ilerde... ama yine de söz veremem.»

«Söz veremiyorsun değil mi?»

Nasıl söz versin Fırat?

Çiğdem kırık, yukarı kata çıkıyor. Aynada, günlerden birinde rujla yazılmış bir tarih ve bir yazı vardır. O günü hatırlıyor; o zaman ne denli mutluydu Çiğdem... Ya şimdi... Karalıyor yazıyı.

«Gidiyor musun?» diyor Fırat.

«Gitmem gerek Fırat.»

Çantasından, Ana'dan aldığı çocuk ceketini çıkartıyor.

«Bak buna, bak! Bu bir çocuk cekedi. Evlenseydik, çocuğumuz olsaydı o giyecekti. Ama bizim hiç çocuğumuz olmayacak, hiç. Çünkü çocuğumu yetim büyütmek istemiyorum. Sen babasız büyümüş adamsın Fırat, bu acıyı iyi bilirsin. Çocuğumuz da babasız mı büyüsün? İster misin?»

Bu acıları iyi biliyor Fırat. Fakat kendi acısını Çiğdem biliyor mu, kavrıyabiliyor mu?

«Seni çok seviyorum Çiğdem. Sen haklısın. Lakin silahımı bana bağışla. Ben silahıma mecburum.»

«Niye mecbur olalım Fırat, niye? Hayatımıza silahını nasıl ortak edebiliriz? Beni anla Fırat, korkumu yenemiyorum. Silahın belinde oldukça başımıza hep kötü şeyler gelecek sanıyorum. Devamlı tedirginim... Korkuyorum!.. Korkuyorum!..»

Aynı şeyler... Hep ayrılıkla sonuçlanan aynı tartışmalar. Bu tartışmanın da varacağı yeri biliyor Fırat... Çok kızıyor ve içini anlatılmaz bir nefret, kin, beklenmedik bir şiddet kaplıyor. Ve öyle birşey yapmak istiyor ki, Çiğdem hem yaşasın, hem de ölsün, ölümünün acısını duysun. Yaşadığı heran dayanılmaz acılar çeksin Çiğdem... acılarla kıvransın. Bu öylesine derin ve anlaşılması güç bir öç alma duygusudur ki, adını koymak bile zordur.

Fırat herşeyi bırakmadı mı Çiğdem için?

Çiğdem'le olmak için yaşamak istemedi mi?

Büyük bir kırıklık ve umutsuzluk sarıyor bedenini. Çiğdem'in hayatındaki yeri ve anlamı değişmiştir. Fırat'ı anlamayan, Fırat'ın göze aldığı fedakârlıkları anlamayan, silahın Fırat'ın yaşaması için gerekliliğini anlamayan Çiğdem'e nasıl bir ders vermeli?

Pencereye yürüyor... Nasıl bir öç almalıdır Çiğdem'den?

Bağevini saran karanlığın kıpırdadığını görüyor. Tahtabacağın ve adamlarının bağevini kuşattığını görüyor.

Ne yapmalıdır?

Arkadaşlarının kendini sattığını, Tahta-

bacak'la birleştiklerini anlıyor...

Çiğdem'den koptuğunu, artık sevgi değil, nefret duyduğunu anlıyor...

Düşünüyor ve kararını veriyor. Öç alacaktır Çiğdem'den. Öyle bir öç ki, onu acıların en dayanılmazı içine atacaktır.

Dönüyor Çiğdem'e.

«Çiğdem» diyor «silahımı bıraksam seni çok sevdiğime inanacak mısın?»

Şaşırıyor Çiğdem. Hiç beklemiyor bunu.

«Ciddi mi söylüyorsun?»

Fırat silahını çıkartıyor, uzatıyor. Anlıyamıyor bu ani değişimi Çiğdem. Bir anlık kararsız duraksamadan sonra alıyor silahı ve sevgiyle sarılıyor Fırat'a. Çiğdem'in az sonra duyacağı sarsıntının, acının tadıyla doludur Fırat.

«Seni çok seviyorum Çiğdem» diyor Fırat. «Beni bekle... biraz sonra gelirim.»

Anlıyamıyor Çiğdem. Ama biraz sonra silah seslerini duyunca anlıyacağını biliyor Fırat. Gülümsüyor...

«Niye?» diyor Çiğdem.

«Bekle» diyor Fırat.

Ayrılıyor.

«Fırat» diyor «gecikme nolur.»

«Gecikmeyeceğim.»

Gecikmiyor Fırat... Ayrılığın hemen ardından, Fırat'ın bıraktığı gebe sessizliği birbirini izleyen silah sesleri bozuyor. Ansızın kavrıyor olanları, dehşete kapılıyor, koşuyor pencereye. Fırat'ın kıvrılıp düştüğünü görüyor.

«Fıraaat!»
Artık Fırat yoktur.
«Fıraaat!»
Artık Fırat yoktur.
«Fıraaat!»

Fırat ona, bütün ömrünce duyacağı bir acı ve bundan böyle hiç ayrılamıyacağı bir düşman bırakmıştır; silahını...

Yılmaz Güney

SENARYO

UMUTSUZLAR

Yönetmen	:	Yılmaz Güney
Senaryo	:	Yılmaz Güney
Görüntü Yönetmeni	:	Gani Turanlı
Müzik	:	Yalçın Tura
Yapım	:	Akün Film
Yapım yılı, Süre	:	1971 102 dakika, renkli

OYUNCULAR

Yılmaz Güney	:	(Fırat)
Filiz Akın	:	(Çiğdem)
Hayati Hamzaoğlu	:	Hayati
Memduh Ün	:	Memduh
Nihat Ziyalan	:	Nihat
Kâzım Kartal	:	Tahtabacak
Tuncer Necmioğlu	:	Yaşar
Mehmet Büyükgüngör	:	Mehmet
Şükriye Atav	:	F. Anası
Ceyda Karahan	:	Ayşe

1. KADIKÖY VAPURU — Dış-Gün

Martılar ve deniz... Bir vapur düdüğü uzun uzun ötüyor.

Yeşim ve Çiğdem vapurun üst güvertesinde, boş buldukları bir masaya otururlar. Heyecanla gazeteleri açar Çiğdem, okumaktan çok acele bir göz gezdiriştir bu.

YEŞİM — Bir haber var mı?

ÇİĞDEM — Yok. Her sabah, her akşam aynı sıkıntıyı, aynı heyecanı taşımaktan bıktım. Gazetelere bakarken kalbim duracak sanıyorum.

YEŞİM — Çekilir dert değil... İnanır mısın sana acıyorum. Bir sabah gazeteler istemediğin şeylerle dolu olacak, ölmüş resmini göreceksin, vurdular, öldü diye yazacaklar. Buna kendini alıştırmalısın.

ÇİĞDEM — Alışmak, alışmak mümkün olsa...

Dalgalar... Vapur...

2. BALE OKULU İç-Gün

Çiğdem, modern bir bale okulunda, bir müzikalin provasını yapmaktadır.

REJİSÖR — Olmadı, olmadı. Baştan...

Beş kız, bir erkek müziğin ritmine uyarak yeniden başlarlar oyuna. Rejisör sahneye çıkar, el çırparak...

REJİSÖR — Çocuklar bir dakka. Yeteri kadar gerginlik yok. O dönüş çok sert ve gergin olmalı. Çünkü bu, birleşmeye karşı olanların sert tepkisini sembolize ediyor.

ÇİĞDEM — Müsaade ederseniz ben gidebilir miyim?

REJİSÖR — Tabii... Çocuklar, şunu baştan alalım... Tekrar, daha sert, sert...

3. MAKYAJ ODASI İç-Gün

Çiğdem toplanmakta, aynanın karşısında tuvaletini tamamlamakta. Kapı vurulur...

ÇİĞDEM — Gel...

RÜSTEM — Bir bey sizi telefonla sordu...

ÇİĞDEM — Kim?

KAPICI — Kim olduğunu söylemedi, çıkıp çıkmadığınızı sordu sadece...

ÇİĞDEM — Kimmiş, niçin arıyormuş?

KAPICI — Bilmiyorum. Provalar henüz bitmedi dedim.

Kapıcı çıkar. Çiğdem düşünürken, Yeşim girer içeri.

YEŞİM — Bıktım artık bu provalardan. Her gün aynı şey. Kuzum allahaşkına Gani bey insanı hep böyle azarlar mı?

Çiğdem durgun, endişeli... Yeşim sinirli...

4. TENİS KORTU - KIYI **Dış-Gün**

Yeşim ve Çığdem tenis oynayanların yanından yürürler. Yeşim genç bir tenisçiye yaklaşır, arkadaşıdır. Durur, Çigdem'le vedalaşırlar.

Çiğdem kıyıda, elinde kitapları, düşünceli yürür.

Sevgililer, banklarda oturan insanlar...

Birden demir parmaklıklara dayalı Fırat'ı görür, şaşırır, üzgündür.

Bir süre durur. Uzun uzun bakışırlar. Sonra hızla arkasına bakarak sahile gider. Fırat arkasından bakar.

5. EV-KAVGA **İç-Gün**

Ana baba kavga etmektedir.

Çiğdem üzgün bir şekilde eve girer, odasına geçer.

Kavga devam etmektedir.

Ağlamaklı, camdan dışarı bakar.
Fırat büfeden birşeyler sormaktadır.
Yürür, uzaklaşır sonra.
Çiğdem, camda, bakmaktadır.

6. MODA KOYU — Dış-Gün

Tekneler... yatlar...
Fırat geçer iskeleye, motorcu Asım efendi peşisıra seyirtir.

FIRAT — Nasılsın Asım baba?

ASIM — Sayende iyiyiz beyim, sayende kimse bize birşey söylemiyor... Bir ricam var yalnız müsaade edersen...

FIRAT — Söyle...

ASIM — O kadar huzurunuza çıkmak istedim, adamlarınız müsaade etmedi. Elinizi öper oğlum evden kaçtı. Bütün aramalarımız neticesiz kaldı. Siz isterseniz dünyanın öbür ucunda olsa buldurtursunuz.

Bir motor yanaşır. Asım rakı verir. Çiğdem gelir. Uzaktan kıyıya bakar. Fırat tekneye biner, uzaklaşır. Bir süre sessiz kalır Çiğdem, hüzünle döner yürür.

7. ÇİĞDEM'İN EVİ — İç-Gün

Ana, baba ve Cem konuşmaktadırlar.

CEM — Size enteresan bir olay anlatayım. Bolu'dan İstanbul'a geliyorduk. Şoför «Benzin alalım abi» dedi... Benzinciye

yanaştık, depoyu doldurmasını söyledik. Biz birşeyler yemek için içeri gittik. Döndüğümüzde benzinci «Tamam abi» dedi, parayı verdik, yola çıktık.

BABA — Eee sonra...

CEM — Sormayın. Beş on kilometre gittik gitmedik araba stop etti... Yolun kenarına aldık. Marşa bastık çalışmadı, marşa bastık çalışmadı.

ANA — Allah allah, neden acaba?

CEM — Biz de anlıyamadık. Bolu'dan bir tamirci alıp geldik. Tamirci arabanın altından girdi, üstünden çıktı...

ANA — Nesi varmış?

CEM — Tamirci dedi ki «Siz bu arabaya benzin yerine mazot koymuşsunuz...»

BABA — Mazot mu?

Gülüşürler.
Çiğdem gelir. Cem kalkar.

BABA — Bak haberin var mı Cem'in arabasına benzin yerine mazot koymuşlar.

CEM — Mer'aba Çiğdem, nasılsın?

ÇİĞDEM — Hoşgeldin Cem...

CEM — Seni iyi gördüm Çiğdem. Bizim seyahat biraz uzun sürdü kusura bakma. Sizin provalar nasıl gidiyor?

ÇİĞDEM — İyidir...

CEM — Pamukkale'den bir kart atmıştım aldın mı?

ÇİĞDEM — Aldım...

CEM — Oralar bir harika, görmeni isterdim...

BABA — Ansızın nereye gittin?
ÇİĞDEM — Hiiç, bir arkadaşa uğramıştım...
ANA — Cem «akşam bir yere çıkalım» diyor, ne dersin?
ÇİĞDEM — Siz bilirsiniz...
CEM — Çiğdem nereye gitmek ister?...
BABA — Bilmem, nereye gidelim yavrum?...
Nine içeri girer, kahve ikram eder.
NİNE — Bizim Melih var ya, bizim torun... Motosikletten düşmüş, ayağı kırılmış. Gördünüz mü başımıza gelenleri...
BABA — Hadi kızım hazırlan da gidelim, geç kalıyoruz...

8. LÜKS BİR BAHÇE GAZİNOSU Dış-Gece

Çiğdem, ailesi ve Cem... Bir kemancı hep aynı melodiyi çalar.
Cem hayranlıkla Çiğdem'i süzer.
Kemancı...

9. ÇİĞDEM'İN YATAK ODASI İç-Gece

Çiğdem, endişeli bir biçimde uyanır. Bir sese, bir gürültüye kalkar gibi, yavaşça doğrulur yataktan, cama yürür. Açıp açmamakta tereddütlüdür. Perdeyi aralar.
Aşağıda görmekten kaçındığı Fırat'ı görür, sırtı dönük.
Kapatır perdeyi. Bocalar. Tekrar bakar.
Yoktur Fırat.
Sabahlığını kapar, sokağa koşar.

10. SOKAK - YENİDEN BİR ARAYA GELİŞ **Dış-Gece**

Bir o yana, bir bu yana koşar Çiğdem. Yoktur. Aramaktan vaz geçer, dönüp kapıya yürür. O sırada Fırat gecenin karanlığından sıyrılıp, beyaz giysiler içinde Çiğdem'e yürür. Bir süre beklerler, sonra kucaklaşırlar.

11. ARABA - YOL **İç-Gece**

Işıklar, yol...
Fırat kullanır arabayı. Birbirlerine bakarlar sessiz. Bir çiçek sergisinin önünde durur araba...

12. FIRAT'IN EVİ - DÖNÜŞ **İç-Gece**

Duvarda Çiğdem'in kocaman resimleri, kurumuş bir gül.
Bütün odalarda, duvarlarda Çiğdem'in resimleri.
Kurşunla delik deşik edilmiş bir resim.

FIRAT — Sen gideli çok oldu Çiğdem, sen gideli 467 gün oldu...

Gözleri yaşlıdır...

FIRAT — Her kurşun deliği bir gün içindir.
ÇİĞDEM — Niye kurşun?
FIRAT — Söküp atmak için, kurtulmak için belki. Lakin gördüm ki seni öldürme çabası boşmuş, sen ölmezmişsin. 467 gün seni her gün kurşunladım. En son kurşunu dün sabah alnında denedim... Öldüreme-

dim. Ve anladım ki sensiz olamazmış...

ÇİĞDEM — Ya ben. 467 günü ölerek yaşamadım mı? 467 gün gazete sayfalarını korkarak açtım. Kurşunlanmış, al kanlara boyanmış resmini görmemek için Tanrıya dua ettim...

Beni aramakla hata ettin Fırat... Düze-

nimi bozdun. Yokluğuna alışmaya çalışıyordum...

FIRAT — Alışabildin mi?

ÇİĞDEM — Alışamadım...

FIRAT — Yanında biri vardı, kimdi o?

ÇİĞDEM — Senden kurtulmak için, senden kurtulmak için evlenmeye karar vermiştim.

FIRAT — Evlenmek öyle mi? Yokluğunla 467 gün geçti. Daha bir kadının elini tutmadım, bir kadının yüzüne bakmadım, aklımdan bile geçirmedim. Anladım ki sen benim için her şeysin.

ÇİĞDEM — Senin için her şey olmaktansa silahın olmayı seçerdim. Beni silahın kadar sevseydin bugün dizinin dibinde olurdum. Beni silahın kadar sevseydin bir yuvamız, çocuklarımız olurdu. Yanlış yoldasın Fırat, bu silah sana ölüm getirecek...

FIRAT — Sen, ben ve silahım olamaz mıyız, üçümüz bir arada yaşıyamaz mıyız?

ÇİĞDEM — İmkânsız...

FIRAT — Seni çok seviyorum Çiğdem, silahımı da çok seviyorum. İkinizden birini seçmem için beni mecbur etme...

ÇİĞDEM — Üçümüz bir arada olamayız Fırat... Ayrılığımızın sebebi bu değil mi? Sen silahını seçip ayrılığımıza sebep olmadın mı?

FIRAT — Anlatamıyorum... Ben silahıma mecburum. Bizim kellemiz her an namlunun ucundadır, bizim kellemize İstan-

bul'da binlerce cellat taliptir, bizim kellemize senin bilemeyeceğin değerler biçilmiştir.

ÇİĞDEM — Her şeyi bırakırsan niye biçilsin Fırat, niye?

FIRAT — Bunu anlasan, anlıyabilsen. Çiğdem, sen, ben ve silahım, ha? Sen, ben ve silahım olamaz mıyız?

ÇİĞDEM — İmkânsız...

FIRAT — Kabul et...

ÇİĞDEM — İmkansız...

FIRAT — Kabul et...

ÇİĞDEM — İmkansız...

Sarılırlar birbirlerine. Bir müddet öylece kalırlar.

Kapı çalınır. Ayrılmadan dinlerler kapının zilini.

Gelen Fırat'ın adamlarıdır. Fırat onlarla gider. Elinde bir gül, Çiğdem geride hıçkırmaktadır. Pencereye koşar.

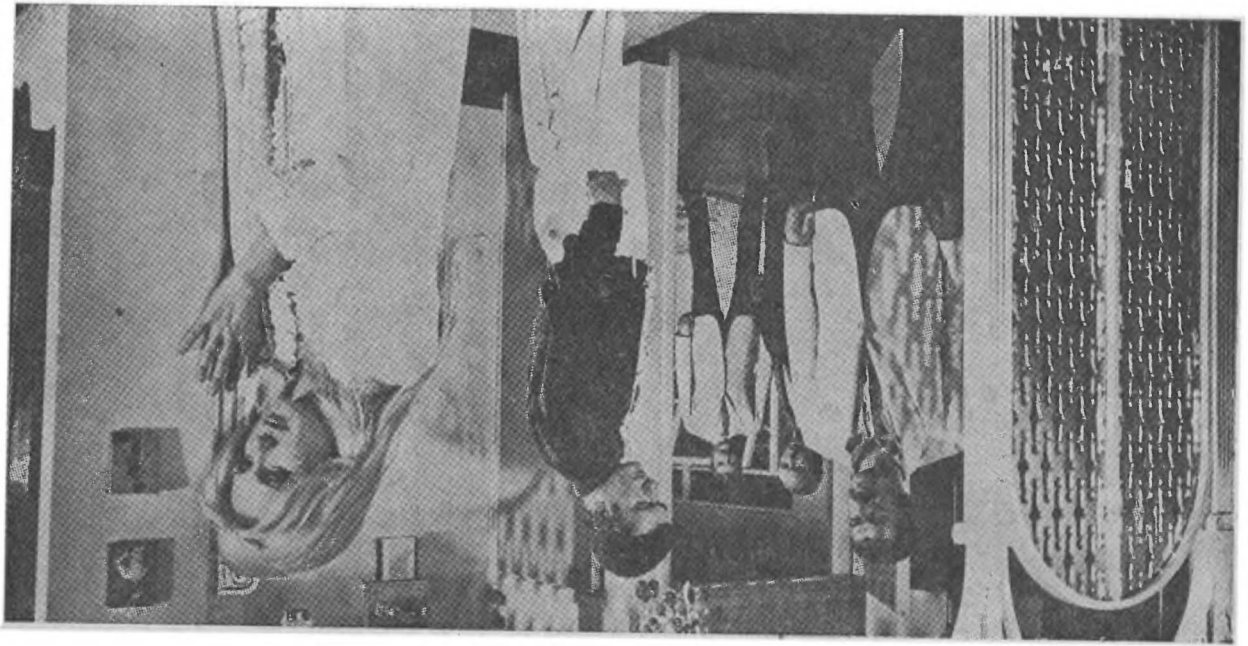
Fırat aşağıda adamlarıyla arabaya binip uzaklaşır.

Kapının zili yeniden çalar...

Heyecanla koşar Çiğdem, umutla... Açar kapıyı.

Gelen Fırat'ın arkadaşlarından Nihat'tır.

NİHAT — Seni eve götürmeye geldim bacı...

13. ARABA — FIRAT'IN ADAMLARI **İç-Dış-Gece**

Memduh ve diğerleri Fırat'ı azarlar gibidirler.

MEMDUH — Bütün gün aramadığımız yer kalmadı. Bu kız davası yine mi başladı?

YAŞAR — Okuldan kaçan haylaz çocuklara benziyorsun Fırat, bu durum sana hiç yakışmıyor..

14. ARABA — YOL ÇİĞDEM'İN EVİNE DÖNÜŞÜ **İç-Dış-Gece**

Çiğdem Nihat'la evine döner.. Çiğdem arabadan inip evine girerken Nihat seslenir.

NİHAT — Bacım... Fırat'ın biraz daha yaşamasını istiyorsan onu rahat bırak...

15. BALKON — AĞIZ DALAŞI **Dış-Gece**

Fırat balkondan İstanbul'u seyreder. Arkadaşları son durumdan hoşnutsuzluklarını belli edercesine tavır almışlardır. En yaşlılarıdır Mehmet.

MEHMET — Sen düşman sahibi adamsın Fırat. Tahtabacağın kiralık cellatları her yerde seni ararken yalnız başına sokağa çıkmakla ne büyük hata yaptığının far-

kında değil misin? Binlerce insan senin eline bakıyor. Binlerce insanın hayatı sana bağlı. Seni öldürürlerse biz ne yaparız?

MEMDUH — Bir ekmeği dördümüzün bölüştüğü günleri hatırla Fırat... Cıgara bulamadığımız, üşüdüğümüz, aç kaldığımız günleri hatırla. 20 yıldır beraberiz. 20 yıldır denemediğimiz acı kalmadı. Hapisler, zindanlar, sürgünler... Kaybettiğimiz arkadaşlar. Sen hayatınla kumar oynıyarak bu mevkiye geldin. Sen büyük ve kudretli Fırat'sın... Bu işler sana yakışmaz, kendine gel...

FIRAT — Sen hiç aşık oldun mu?

MEMDUH — Olmadım...

YAŞAR — Yanlış yoldasın Fırat. Bu kız sana ölüm getirecek. Görüyorum ki aşk senin gözünü kör etti. Aşk nedir büyük Fırat, aşk nedir? 20 yıldır dişinle, tırnağınla, bileğinle, yüreğinle, hayatın pahasına bu yere geldin. Bütün bunları bir kız için feda etmeye hakkın var mı?

FIRAT — Şunca yıl belanın, bataklığın içinde ömür çürüttük. Gerektiğinde karşı duranın kellesini kopardık, önümüzde diz çöktürdük. Hapisler, zindanlar, kelepçeler... Kimseyi affetmedik, kalbimizde hiç bir sevgiye yer vermedik. Geçtiğimiz yerlerde sadece kan, barut ve korku bıraktık. Gaddardık, zalimdik ve yalnızdık. Sonunda hepimizin namı oldu, hepimiz para kazan-

dık. Ama hiç birimiz saadetin ne olduğunu tadamadık. Hangimizin nerde, nasıl ve ne zaman öleceği belli değil. Yalnız şunu biliyorum ki, hiç biriniz evlenip yuva kuramıyacaksınız. Hiç birinizin çocuğu olmıyacak, hiç biriniz temiz bir eli tutamıyacaksınız. Günün birinde, karanlık bir sokakta, arkanızdan sıkılan bir kurşunla çok sevdiğiniz bu hayata veda edeceksiniz. Gazeteler «Namlı kabadayılardan falan filan öldü» diye yazacaklar. Ve sen 70 yaşında, hayatının yanlışlıklarla dolu olduğunu farketmeden ölüp gideceksin.

HAYATİ — Görüyorsun ki, büyük ve yenilmez Fırat değilsin artık, namlunun ucundasın ve her an bu akılsız başın bir kurşunla delinebilir.

Fırat döner... Merdivenlerden bir odaya çıkar.

16. ODA **İç-Gece**

İçer...
Aynada kendine bakar... düşünceli... kendi kendine konuşur...

FIRAT — Büyük ve kudretli Fırat... Büyük ve yenilmez Fırat... Büyük ve yalnız Fırat...

Silahını çekip ateşler. Aynayı parçalar... Kırık aynada Fırat'ın yüzü...

Adamları telaşla koşuşur.

NİHAT — N'oldu?

MEHMET — Yarın aynayı değiştirsinler...

HAYATİ — Bu kırkıncı ayna oldu...

17. TAHTABACAK PLAN KURUYOR İç-Gece

Tahtabacak ve adamları Fırat'ı öldürmek için planlar kurmaktadır.

TAHTABACAK — Fırat ölmeden İstanbul'un kapıları bize açılmaz. Takımı ayakta tutan tek adam odur. Fırat ölürse öbürleri bu saltanatı sürdüremez, dağılırlar. Fırsatı kaçırdık. Dün bütün gün ve gece yalnızmış...

HAKKI — Daha önce haber alsaydık bu işi bitirmiştik...

ÜNAL — Yine bitireceğiz...

TAHTABACAK — Evet yine bitireceğiz, bitireceğiz.

18. KABADAYILARIN MAHKEMESİ İç-Gün

Bir yargı salonu gibi donatılmış büyük salon.

Davalı ve davacılar... Fırat girince ayağa kalkarlar.

Davalı ve davacıların kimlikleri okunur, konu anlatılır.

TUNCER — Taraflar. Davacı bay İstavri Al-

gon, bay Vehbi Düzgün... Davalı Malatyalı Sabri, Palamut Recep. Bay İstavri Algon ile ortağı Vehbi Düzgün, Malatyalı Sabri'ye yüzbin adet 7,65 çapında mermi çekirdeği ile kırk adet de Fransiz onlusu vermişler. Aralarındaki anlaşmaya göre paranın tamamı mal teslîminde verilecekmiş. Lakin Sabri anlaşmaya riayet etmemiş ve paranın tamamını vermemiş, kırkbin lira borçlu kalmış. Borcunu da inkâr etmemiş. Fakat aradan üç yıl geçtiği halde hala parayı ödememiş...

Fırat karar yerinde, önündeki kâğıda, büyük bir ciddiyetle çiçek resimleri yapmaktadır.

FIRAT — Borcunu niye ödemedin Sabri?

SABRİ — Ödeyeceğim abi...

FIRAT — Ne zaman?

SABRİ — Müsaade ederseniz on gün sonra abi...

FIRAT — Sana bir ay mühlet. Bay İstavri'ye parayı ödeyin. Sabri borcu bize yatıracak...

SABRİ — Başüstüne abi...

FIRAT — Sabri bir daha yanlış iş yaparsan n'olacak?

SABRİ — Allah kuran çarpsın bir daha yapmam abi... Bu seferlik affedin. On gün sonra da borcumu öderim abi söz...

FIRAT — Peki Sabri, hadi git...

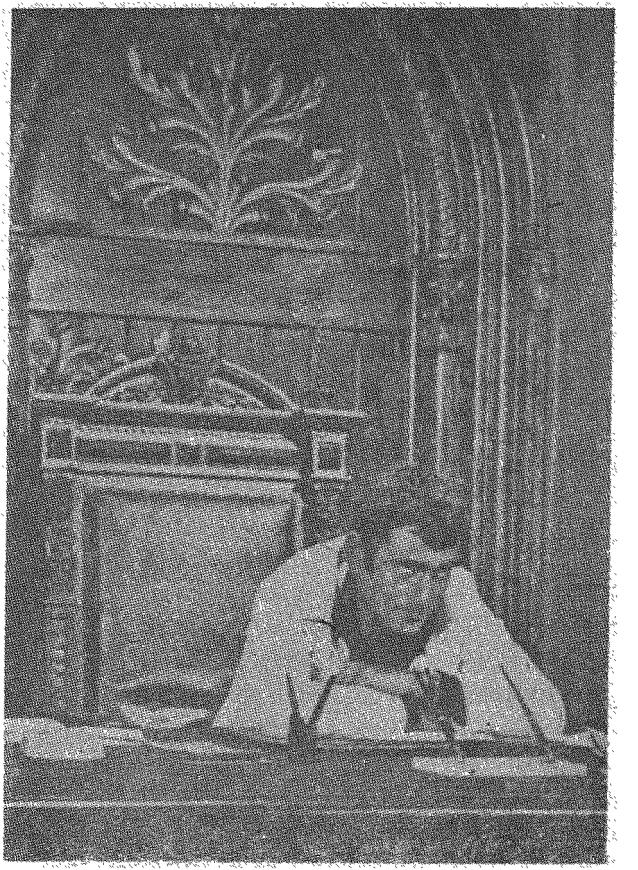
SABRİ — Eyvallah abi, sağol abi...

İSTAVRİ — Çok teşekkür ederiz bay Fırat...

VEHBİ — Her türlü emirlerinize amadeyiz...
İSTAVRİ — Müsaadenizle...

İçeri yaşlı bir kadın getirilir...

HAYATİ — Bu kadının kızını artist yapmak vaadiyle kandırmışlar. Elâzığ'dan Şah İs-

mail'in mektubunu getirmiş...

FIRAT — Kızın resmi falan var mı?

HAYATİ — Yanında kızın resmi var mı?

KADIN — Var efendim, olmaz olsaydı... Beni elaleme rezil rüsva etti... Allah belasını versin, gözü kör olasıca...

FIRAT — Resmini alın, ismini cismini araştırın. Haa aklıma geldi yahu... Asım babanın oğlu Ömer de evden kaçmış, aratın...

KADIN — Allah sizden razı olsun. «Sen Fırat efendiye git, o senin derdini halleder» dediler... Taaa Elâzığ'dan buralara geldim...

FIRAT — Merak etme analık. En kısa zamanda senin kızın buldurtacağız...

MEHMET — Gel anam...

Kadın çıkar...

NİHAT — Ramazan gene kumara başlamış. Karısı şikâyete geldi. Kundaktaki çocuğu hastaymış, alacaklılar kapıda beklermiş. Ramazan bir haftadır ortada yokmuş...

Ramazanın karısı bağıra çağıra içeri girer...

R. KARISI — Aslanım benim, aslanım... Beni kurtarsan kurtarsan sen kurtarırsın. Bu Ramazan katilden beter. Hayırsız, insafsız, itin biri. Çoluk çocuk sefil olduk. Evde su içecek kap bile kalmadı... Sonunda ortanca kızım da isyan etti, «Ablam gibi ben de orospu olacağım» dedi...

FIRAT — Ramazan'ı bulun, Ramazan'a beş-

bin lira verin. Bu karıyı boşasın, bir daha da eve gitmesin. Kızı da evden alın, yatılı okula verin. Orospu olacaksa okumuş orospu olsun...

R. KARISI — Hayır, olamaz, ben kocamdan ayrılmam... Beşbin lirayı o ite vermeyin, bana verin...

NİHAT — Hadi kadın yürü...

Sürükleyerek kadını çıkarırlar...

YAŞAR — Cemil efendi yıllardır Kasımpaşada kahvecilik yapıyor. Adnan bey kahvenin karşısına bilardo salonu açmış. Mahallenin bütün gençleri oraya devam eder olmuş. Bunlar da birbirlerine girmişler...

Fırat anlatılanları duymaz olur, önündeki kâğıt çiçeklerle dolmuştur. Küçük çiçekleri birleştirerek, bütün kâğıda «Çiğdem» yazmıştır Fırat.

19. BALE STÜDYOSU — İç-Gün

Çiğdem bir sıraya kapanmış, yanında Yeşim, düşünceli...
Balerinler bir oyunun provasını yapmaktalar...

ÇİĞDEM — Onu ilk gördüğüm günü hatırlıyorum. Hep bu koltukta otururdu. Aylar böyle sürüp gitti... Hergün gelen isimsiz gülleri hep o gönderirmiş. Artık ona iyice alışmıştım.

Çiğdem Yeşim'e Fırat'ı ve onunla tanışmasını anlatır.
Anlatırken eski günleri anımsar.
Fırat... Çiğdem... geriye dönüşle...

ÇİĞDEM — Sahneye çıkar çıkmaz gözlerim onu arardı. Sonra bir gün gül gelmedi, o da gelmedi. Ertesi gün ve daha ertesi gün yine yoktu o. Sonraki gün güller geldi ama o gelmedi. Ona öylesine alışmıştım ki, dayanamadım soruşturdum. Aylarca gelip giden sessiz ve sıcak bakışlı adamım kimdi... İki gün sonra öğrendim. Hastanedeymiş, sırtından üç kurşunla vurmuşlar. Kimliğini öğrenince şaşırdım. Meğer bizim sessiz ve sıcak bakışlı adamımız İstanbul'un gayri meşru bütün işlerini çeviren büyük Fırat'mış. Hastaneye ziyaretine gittim, sevinçten gözleri doldu... Günler sonra, uslu bir çocuk çekingenliğiyle oyuna geldi... Kendisini aradığım için çok mutlu olmuş, teşekkür etti... Ben, onun hayatında devamlı kanıyan kırmızı bir gülmüşüm. Konuşurken utanıyor, yüzü kızarıyordu... Hiç güldüğünü görmedim. Sanki yüzünde geçmişin bütün kederlerini taşıyordu. Günler geçtikçe onsuz edememeye başladım. O benim için vazgeçilmez, uzağında yaşanılmaz bir hale geliyordu. Birgün beni anasına götürdü... Anası çok sevdi beni... Boynuma

sarılıp ağladı. Yavrum, bu deli herife sahip çık, onu kurtarırsan sen kurtarırsın dedi... Her an ölümün eşiğinde bir adamdı... Belinde silahı, her an vuruşmaya hazır, ölüme hazır yaşıyordu... Yaşadığı hayat onu heran benden alıp götürebilirdi... Onu kurtarmak, onu yaşatmak zorundaydım. Benim hüzünlü ve kederli sevgilim ölmemeliydi... Su testisi su yolunda kırılmamalıydı... Kollarının sıcaklığında bir ömrü beraber bitirmeliydik... Kırları, tahta masalı kahveleri severdi... Ömrü hapislerde geçmiş... İnsanların hep kötü yanlarını görmüş... Bazan ona çocuk masalları anlatırdım. Gözlerini benden ayırmaz, sessiz, uslu saatlerce dinlerdi... Birgün bana, senin masallardaki iyi insanlar nereye gitti, dedi. Hala yaşarlar dedim... «Ben hiç görmedim» dedi...

Hiç bitmeyecek sandığımız mutlu günlerin ardından acılı günler geldi. Yokluğuna alışmak zordu. Bu acıya dayanmak, onu unutmak zorundaydım. Aylar türlü sıkıntılarla geçti. Onsuzluğa tam alışırken yeniden dönmesi bütün hayatımı altüst etti... Şimdi ne yapacağımı bilemiyorum...

YEŞİM — Ben seni tanıyorum Çiğdem. Sen bu adamla mutlu olamazsın. Sonra anlamıyorum, bu adamda ne buldun sen? Gecesi gündüzü belli olmayan, ne zaman öldürüleceği belli olmayan uygunsuz bir

adamla sonunun nereye varacağını düşünebiliyor musun?

21. FIRAT'IN ANNESİNİ ZİYARET İç-Dış-Gün

Çiğdem Fırat'ın annesini ziyaret eder. Fırat'ın kızkardeşi Ayşe ve ana onu karşılarlar, gelişine çok sevinmişlerdir.

AYŞE — Çiğdem abla...

FIRAT'IN ANASI — Çiğdem, yavrum, kızım... Sana nasıl hasret kalmışım yavrum, Çiğdem'im... İnsan anasını unutur mu hiç hayırsız kızım?

ÇİĞDEM — Hiç unutur muyum, hiç unutur muyum anam?

F. ANASI — Unuttun, unuttun... İnsan bir kere hal hatır sormaz mı?..

AYŞE — Annemin sitemini hoşgör. Seni çok sever bilirsin. Bizi aramana nasıl memnun oldum anlatamam...

F. ANASI — Haberin var mı, önümüzdeki perşembe düğünü var Ayşe'nin?..

ÇİĞDEM — Yaaa...

F. ANASİ — Yaa... Yaaa...

ÇİĞDEM — Nerede? Ne zaman?

AYŞE — Perşembeye, bahçemizde. Fırat abim böyle istedi. Ayrılığınıza en çok annem üzüldü. Benden önce Fırat abimin evlenip bir yuva sahibi olmasını istiyordu. Kendini öyle hazırlamıştı ki beraberliğinize... Dargınlığınızı öğrenince günlerce

yatağa düştü... Şu sıralar hiç gördün mü Fırat abimi?

ÇİĞDEM — Gördüm...

AYŞE — Konuştunuz mu?...

ÇİĞDEM — Konuştuk...

AYŞE — Barıştınız mı?

ÇİĞDEM — Pek vaktimiz olmadı. Adamları geldi, alıp götürdüler...

AYŞE — Ayrıldığınız günlerdeydi. Bir gece bizde kaldı. Sabaha kadar uyumadık, hep senden bahsettik. Sen onun hayatta sevdiği ilk ve tek kadınsın.

ÇİĞDEM — Kaç para eder. O çok başka bir dünyanın adamı. Beraberliğimiz öyle zor ki, aramızda o kadar çok mani var ki...

F. ANASI — Bir ananın en büyük arzusu çocuklarının yuvadan uçtuğunu görmektir kızım. Evlenseydiniz Fırat'ım seninle mesut olacaktı. Onu bu hayattan sen kurtaracaksın. Tek umudum sendin. Senden başka hiç kimse onu yola getiremezdi... Bak... Bunları hep sizin güzel günleriniz için hazırlamıştım...

Bebek eşyalarını gösterir...

F. ANASI — Fırat'ım kendi canından çok severdi seni... Biz de kendi canımızdan çok severiz seni...

ÇİĞDEM — Bunu bana verir misiniz?

F. ANASI — Al kızım, sizin için yapmıştım zaten... Ama tanrı müsaade etmedi... Güldürmedi yüzümüzü.

Hepsi ağlar...

AYŞE — Perşembeye gelecek misin düğüne?
ÇİĞDEM — Bilmem ki...
AYŞE — Gelirsen, gelirsen sevindirirsin bizi..

22. FIRAT'IN ARMAĞANLARI İç-Gün

Çiçekleri ve çiçekler arasında yürüyen bir kediyi seyreder Fırat. Bütün adamları çevresindedir. Bir ara telefona yanaşır, vazgeçer sonra.

HAYATİ — Süleyman Sırrı sana küçük bir hediye göndermiş.
MEMDUH — Simit Vesson 71. Selâmı var, kafeterya işini soruyor. İzmir cezaevinden Arap Selahattin göndermiş...

Tabancayı ve boncuk işlemeli kırbacı alır, bakar.

FIRAT — Mektup yazın, neye ihtiyacı varsa gönderin...

Giyinir ve çıkarken...

HAYATİ — Nereye?
FIRAT — Anamı görmeye... Kaç zamandır kadının elini öpmedim...

Çıkar...

23. FIRAT ANNESİNİ ZİYARET EDİYOR İç-Dış-Gün

Ayşe koşarak eve doğru gelir ve annesine seslenir.

AYŞE — Anne, anne abim geliyor...

Fırat ve adamları hızla arabayla gelir, evin önünde dururlar.
Ayşe kapıya yaklaşır. Abisinin elini öper.

AYŞE — Hoşgeldiniz...
F. ANASI — Oğlum... Oğlum Fıratım, yavrum...
FIRAT — Ne haber nasılsın?
F. ANASI — Benim deli oğlum, bu ananı bir gün olsun dinler misin acaba?
FIRAT — Söyle anam...
F. ANASI — Gel benilme oğlum. Kusura bakmayın ha...
HAYATİ — Canın sağolsun ana...

Fırat ve annesi başka bir odaya geçerler.

MEMDUH — Fırat'ı arıyan soran oldu mu son günlerde?
AYŞE — Arıyan yooo... Kimse aramadı... Bir şey içer miydiniz?
HAYATİ — Senin düğün ne zamandı?
AYŞE — Perşembeye.

Fırat ve annesi konuşmaktadır...

F. ANASI — Bu gün kim geldi biliyor musun? Çiğdem...
FIRAT — Bizim sonumuz yok be ana... O bambaşka bir dünyada, ben başka...
F. ANASI — Çiğdem iyi kızdır be yavrum...
FIRAT — O iyi ben kötüyüm ana...

Fırat üzgün ve çaresizdir.

F. ANASI — Yeter artık be oğlum, yeter. Bırak artık kötülüğü. Bütün ömrünü hapishane kapılarında çürüttün, yeter. Her sabah gazetelere bakmaktan hasta oldum. Hangi gazete yazacak öldüğünü. Ben seni zalim kurşunlar parçalasın diye mi doğurdum, seni elalemin kötüsü olasın diye mi büyüttüm? Yeter artık, yeter. Bu yüreğim acılara dayanamıyor artık. Bak, bak bunlara... Bunları hep sizin için hazırladım.

Ben senin ananım anan. Gününü görmeye hakkım yok mu? Hep senin öldürüleceğini düşünerek mi yaşıyacağım?

Kadın, kızgın, üzgün, çaresizdir.

FIRAT — Anam, güzel anam. Ben meraklı mıyım ölüme? Ben yaşamak istemez miyim? Nasıl büyüdük hatırlamaz mısın? Donsuz, gömleksiz, babasız... Acılar içinde. Simit satarak, gazete satarak, gazoz satarak... Sen el kapılarında çamaşır yıkarken, ben okullardan kaçıp ekmek parası peşinde koşarken be ana... Hatırlamaz mısın geçmiş günlerdeki oğlunu? Zayıf, kuru ve umutsuz. Sokak lambaları altında okumaya çalışırken babam hastane kapılarında ölmedi mi be ana? Biz onun bunun uşağı olmamak için ölümleri göze almadık mı be ana? Almadık mı?

F. ANASI — Aldın da n'oldu? Kim seviyor seni? Herkes korkuyor senden, herkes nefret ediyor senden. Arkadaşların bile sevmiyor seni, ben bile...

Ana oğul çaresizlik içinde birbirlerine bağırırlar.

FIRAT — Yeter ana, yeter!..

F. ANASI — Ne yeteri be, ne yeteri... Ben yeter derken sen mi yeter diyorsun?.

FIRAT — Yeter!..

F. ANASI — Öldürsünler seni, parçalasınlar seni. Sen adam olmıyacaksın. Sen adam olursan yüzüme tükürsünler. Kabadayı Fırat'mış, tuh senin kabadayılığına...

FIRAT — Yeter, yeter, yeter...

F. ANASI — Seni el mi öldürecek, seni el mi parçalıyacak. Seni ben öldüreceğim, ben parçalıyacağım... Ben, ben, ben...

Tokatlıyor Fırat'ı. Fırat bir an bakıyor ve başını çeviriyor; duvara yaslıyor başını... Ağlıyor... Ana da ağlıyor ona sarılarak.

24. ÇİĞDEM'İN EVİ — İç-Gece

Çiğdem, elinde pembe çocuk ceketi, bakar... Telefona gider ve Fırat'ın evini arar.

FIRAT'IN EVİ — Fırat'ın evinde telefon uzun uzun çalar... Zilin sesi Çiğdem'in evdeki resimlerinin üzerinde dolaşır. Ev boştur.

ÇİĞDEM'İN EVİ — Telefonu kapar. Sevgiyle küçük hırkayı okşar, bağrına basar...

25. FIRAT DAYANAMIYOR **İç-Gece**

Fırat, adamlarıyla birlikte büyük köşktedir. Masaya dayanmış, önünde içki bardağı, düşünür.
Adamlar kendi işleriyle meşguldür.
Fırat ikide bir telefona bakar. Sonunda telefona gider.
Numarayı çevirir. Adamları birbirleriyle bakışır. Birisi bir baş işareti yapar.

FIRAT — Çiğdem, nasılsın yavrum?..

İşareti alan adam gelip telefonu kapatır. Fırat, korkunç bir sessizlikle döner ve telefonu kapatan adamı döver.
Çiğdem karşı uçta çaresizlik içinde telefonu kapatır.

MEMDUH — Fırat...

Araya girer, fakat Fırat ona da vurur.

HAYATİ — Yeter Fırat, daha ileri gidecek olursan arkadaşlığımız bozulur.

MEMDUH — Birbirimizle kötü olacağız, çıldırdın mı sen...

Bütün adamlar etrafını çevirirler.

MEHMET — Fırat...

Fırat ve arkasından iki adam çıkar, gider.

MEMDUH — Bunu yapmıyacaktın Fırat...

Masaya bir yumruk indirir.

26. FIRAT ÇİĞDEM'E KABİNDEN TELEFON EDİYOR — Dış-Gece

Fırat kızgınlıkla caddeye çıkar.
Bir telefon kabini bulur ve Çiğdem'i arar.

ÇİĞDEM — Alo, alo...

FIRAT — Mer'aba...

ÇİĞDEM — Fırat, Fırat sen misin? Ah Fırat, arıyamıyacaksın diye çok korktum. Ne oldu? Telefon kesildi ansızın...

FIRAT — Bir aksilik oldu...

ÇİĞDEM — Bu aksilikler hiç bitmeyecek mi bizim hayatımızda...

ÇİĞDEM — Ne olacak sonumuz Fırat, ben şaşkınlık içindeyim.

ÇİĞDEM — Dinliyor musun beni Fırat?

Cevap yoktur... Kabinin dışında Tahtabacağın adamlarından biri; tabancasını Fırat'a doğrultmuştur. Başkaları da vardır. Fırat usulca ahizeyi bırakır. Ahizeden sesler gelmektedir.

ÇİĞDEM — Fırat... Alo, Fırat cevap ver...

Fırat kabinden çıkarak ateş eder, adamlar karşılık verir.
Sallanan ahize...

ÇİĞDEM — Fıraaaat... Fıraaaat...

Çiğdem silah seslerini duymuş, hıçkıra hıçkıra ağlamaktadır.
Tahtabacağın bir adamı vurulur, diğeri kaçar. Bu sırada Fırat'ın adamları iki arabayla gelirler. Yaşar kabine girerek ahizeyi eline alır,

YAŞAR — Merak etmeyin Fırat'ın bir şeysi yok...

Telefonu kapar. Çiğdem öbür tarafta hala hıçkırmaktadır.
Fırat ve adamları öndeki arabaya binerler. Tahtabacağın adamını da arkadaki arabaya bindirirler.

27. YOL... ARABA **İç-Gece**

Arabada Fırat şarjöre mermi doldurur...

MEMDUH — Bu gidişle senin ölümün pisi pisine olacak Fırat... Yazık edeceksin kendine. Değmez birinin kurşunuyla ölmemelisin. Sen büyük Fırat'sın, senin ölümün bile şanına yakışır olmalı...

HAYATİ — Adam ölürse başımız derde girer. Hiç yoktan tehlikeye atıyorsun kendini...

MEMDUH — Tahtabacağa böyle fırsatlar tanırsan bedava rütbe vermiş olursun.

HAYATİ — Senin yaptığın düpedüz çılgınlık, intihar...

Fırat, sıkıntılı sıkıntılı pencereden dışarı bakmaktadır...

28. TAHTABACAĞIN EVİ **İç-Gece**

Tahtabacak telefonu sinirli bir şekilde kapar.

HAKKI — Ne olmuş?

TAHTABACAK — Beceremememişler. Necati vurulmuş. Bana Parmaksızı bulun.

29. FIRAT YARGILANIYOR **İç-Gün**

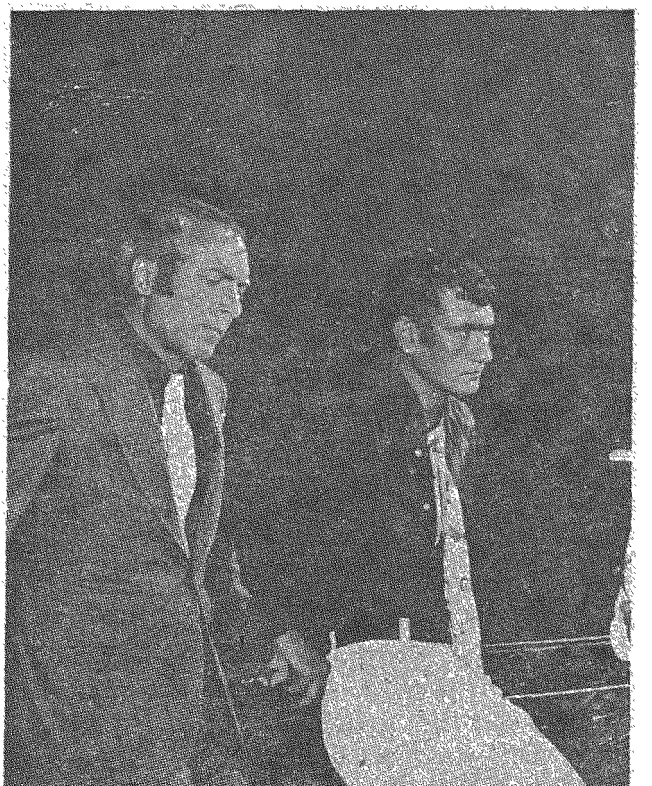
Fırat ve adamları yargı salonunda, büyük bir ciddiyetle yerlerini alırlar. Fırat yine yargıç yerinde, önüne bakarak oturmaktadır. Mehmet, Hayati ve Memduh karşısında otururlar.

MEHMET — Arkadaşlar, bugüne kadar çok zor günler geçirdik. Fakat en zor ve acı günlerden birini şu an yaşıyoruz. Çünkü çok sevdiğimiz bir arkadaşımız, herkesi yargılayan Büyük Fırat'ı bu sefer biz yargılamak için toplandık...

HAYATİ — Son zamanlardaki davranışları düşmanlarımız karşısında bizi küçük düşürdü. Her tarafta dedikodu yapılıyor. «Fırat artık öldü» diyorlar. Fırat'ın ölmesi hepimizin ölmesi demektir...

MEHMET — Delikanlıyı üç şey bozar. Kumar, kadın, içki... Sen bizim kanunlarımızı çiğnedin, bir kadın uğruna yanlış işler yaptın...

MEMDUH — Yaşadığımız hayat zor ve tehli-

kelerle doludur. Birimizin hatası, hepimizin hatası demektir. Senin için iki yol var. Ya kızı bırakır işine dört elle sarılırsın, ya da bizi bırakıp kıza gidersin.

MEHMET — İkinci yolu seçersen Tahtabacak seni temizler.

HAYATİ — Seni öldürmeleri onları daha büyük yapar. Fakat biz böyle bir şansı onlara vermeyeceğiz. Çünkü seni öldürmek bize düşer.

FIRAT — Siz zaten kararınızı vermişsiniz. Gücünüz yeterse öldürün.

MEHMET — Senin kararın nedir?

FIRAT — Ayrılmak. Artık yoruldum. Bugüne kadar hep arkadaşlarım için yaşadım, arkadaşlarım için vurdum vuruldum. Hapislerde büyük cezalar bitirdim, prangalar eskittim. Hayatımın tek gününü kendime ayırmadım. Lakin günün birinde hiç aklımızda yokken, çorak yüreğimizde ilk defa bir gül açtı. Bizim gözümüz hiç gül görmemiştir. Ve ilk defa yaşamanın ne olduğunu gördük...

MEMDUH — Yaşamak dediğin bu mu? Bir kadının elini mi tutmaktır yaşamak. Bizim için kadından bol ne var...

HAYATİ — Bir kadın için insan arkadaşlarından ayrılır mı, yakışır mı sana bu?..

FIRAT — Nedir yakışmayan, sevmek mi? Aramızdaki mesele temelden bozulmuştur. Hele telefonu kapatma olayı beraber çalışmamızı imkânsız hale getirmiştir. Beni küçük düşürdüğünüzün farkında değil misiniz? Beni saymıyan adam, benim arkadaşım olamaz...

MEHMET — Suç senin Fırat, sen dalından

koptun bir defa... Dalından kopan çiçeğin ömrü az olur...

FIRAT — Koptum doğru. Lâkin gene de Fırat'ım... Gerekirse eski günlerdeki gibi gene gaddar, gene zalim olurum. Beni mecbur etmeyin.

Bu sırada Tahtabacağın adamını götüren Nihat ve bir kaç kişi gelir.

NİHAT — Adamın yarası ağır, fakat kurtulacak. Polise verdiği ifadede kendisini kimin vurduğunu bilmediğini söylemiş. Olayda Fırat'ın ismi yok...

MEHMET — Geçmiş olsun... Kardeşinin düğünü ne zaman?

FIRAT — Yarın...

30. DÜĞÜN **Dış-Gece**

Fırat'ın kardeşinin düğünü...

Büyük bahçenin bir tarafına Fırat ve adamları için uzun bir masa kurulmuştur... Diğer davetliler karşıdaki masalarda oturur.

Ortada pist gibi açık bırakılan alanda küçük çocuklar, müziğe uymaya çalışmaksızın bildikleri gibi dansetmekteler.

Gelin ve damat misafirleri karşılarlar.

Fırat, düşünceli, adamlarının ortasında etrafı seyreder.

Bir ara adamlar aralarında fısıldaşır ve Fırat'a bakarlar. Fırat önüne eğilmiş eliyle meşguldür.

Çiğdem gelmiştir. Gelin ve damat onu karşılarlar, buyur ederler.

Fırat hâlâ görmemiştir Çiğdem'in gelişini. Bir ara başını kaldırır ve görür. Çiğdem, karşı masada annesiyle kucaklaşmaktadır.

Durur, bakar.

Çiğdem masaya oturur, bakışırlar, kardeşi yanında oturmaktadır.

Müzik devam eder.

Gelin ve damat fısıldaşırlar.

Ayşe, abisinin yanına giderek kulağına bir şeyler fısıldar, dansa kalkarlar. Çiğdem, Ayşe ile Fırat'ın dansedişini, ağlayarak seyreder.

Damat da Çiğdem'i dansa kaldırır.

Gelin ve damat birbirlerine işaret ederler. Uygun bir zamanda damat Fırat'a eş değiştirmelerini teklif eder ve Ayşe'yle dans etmeye başlar.

Fırat ve Çiğdem ortada müzikle büyülenmiş gibi durur birbirlerine bakarlar uzun uzun. Sonra Çiğdem Fırat'a yaklaşır, dans başlar. Birbirlerine hasretle sarılırlar. Sonra daha sıkı sarılırlar.

Anne, ağlıyarak oğlunu ve Çiğdem'i seyretmektedir.

Fırat'ın adamları istemedikleri bu durum karşısında birbirlerine bakarlar.

ÇİĞDEM — Seni çok özledim, çok...

FIRAT — Ben de...

ÇİĞDEM — O gece seni öldürdüler sandım, çok korktum...

FIRAT — Unut yavrum unut... Yarın beşte Carlton otelinde seni bekleyeceğim, gelir misin?

ÇİĞDEM — Gelmez miyim? Gelmez miyim?

31. İHANET...
TAHTABACAĞIN EVİ **İç-Gece**

Yaşar, Fırat'a ihanet ederek Tahtabacak'la İstanbul'un paylaşılması ve Fırat'ın öldürülmesi için anlaşmaya gelmiştir.

TAHTABACAK — Ne istiyorsun?

YAŞAR — Fırat'ın bizimle bütün münasebeti kesildi. Anlaşırsak size yardımcı olurum...

TAHTABACAK — Kaç para istiyorsun?

YAŞAR — Yanıldın Tahtabacak, senden para filan isteyen yok...

TAHTABACAK — Nedir öyleyse?

YAŞAR — Fırat ölünce meydan boş kalacak. Diğerleri Fıratsız hiç bir halt edemezler...

TAHTABACAK — Eee...

YAŞAR — Fırattan boşalan yeri ikimiz dolduracağız...

TAHTABACAK — Senin yardımına ihtiyacım yok... Fırattan boşalan yeri ben tek başıma doldururum...

YAŞAR — Yine yanıldın Tahtabacak. Hayatın boyunca Fırat'ı bir kere kıstırabildin, onda da yüzüne gözüne bulaştırdın. Benimle anlaşırsan bu iş bir hafta içinde tamamdır. Sonra unutma, İstanbul'un anahtarı benim elimde...

32. BALE STÜDYOSU **İç-Gün**

Bir bale provası... Çiğdem büyük bir sevinçle bale yapmaktadır.

Sahnenin sonunda Çiğdem yerde, yanında kırmızı bir gül ve yere saplanan bir bıçak vardır... Bu sırada kapıcı içeri girer.

KAPICI — Çiğdem hanım, bir bey sizi görmek istiyor...

Çiğdem heyecanlanır, koşarak salondan çıkar. Gelen, elinde bir buket kırmızı gülle Cem'dir.

CEM — Mer'aba Çiğdem, nasılsın? Kusura bakma seni rahatsız ettim. Yarın Diyarbakır'a gidiyorum, bir hafta sonra döneceğim. Son günlerde seninle konuşmak mümkün olmadı. Mümkünse dönüşte ciddi olarak görüşmek isterdim.

33. YOL... Dış-Gün

Çiğdem ve Cem yol boyunca yürürler. Çiçekler hâlâ Cem'in elindedir.

ÇİĞDEM — Bak Cem, sen çok iyi bir insansın, iyi bir arkadaşsın. Fakat sadece iyilik beraberliğe yeter mi?

CEM — Sana layık olmaya çalışırım Çiğdem. Seven insanın yapamıyacağı bir şey yoktur. Senin için her türlü fedakârlığa hazırım, beni kırma...

ÇİĞDEM — Hep erişemiyeceğimiz şeylere uzanırız Cem. Biz seninle sadece arkadaşız. Benim sevdiğim, çok sevdiğim bir insan var.

CEM — Kim?
ÇİĞDEM — Tanımazsın...

34. TAHTABACAĞIN EVİ **İç-Gün**

İhanet devam etmektedir. Tahtabacak YAŞAR'dan telefonla Fırat'ın gideceği yeri öğrenir.

TAHTABACAK — İyi olacak hastanın doktor ayağına gelirmiş... Fırat Carlton otelinde. Derhal Parmaksızı bulun...

HAKKI — İyi ama Fırat'ı hiç birimiz tanımıyoruz... Parmaksız da tanımaz...

TAHTABACAK — Otellerde adam bulmak kolaydır. Arandığını duyunca kendini belli eder. Uzun boylu, esmer ve ince... Tehlikeli ve kurnaz olduğunu hatırlatmaya lüzum yok.

OSMAN — Merak etme, parmaksız bu işi halleder...

35. CARLTON OTELİ... FIRAT'A TUZAK **İç-Gün**

Parmaksız otelden girer ve danışmaya giderek sorar.

PARMAKSIZ — Bay Fırat'ı arıyorum...

Bir garson, elinde bir çıngırak ve üzerinde «Bay Fırat» yazılı küçük bir karatahta olduğu halde önde, arkasında Parmaksız, otelde Fırat'ı ararlar. Otelin bütün salonlarında, lobide, deniz kıyısında...

Fırat barda Çiğdem'i beklemektedir.
Garson ve Parmaksız bara yaklaşır. Fırat kendisini aradıklarını görür, hiç istifini bozmaz. Parmaksızla bakışırlar...
Tekrar bara döner, ceketinin altından silahına uzanır, kavrar kabzayı.
Parmaksız Fırat'tan şüphelenmiştir, onu izler.
Fırat içkisini bitirir ve bardan ayrılır.
Parmaksız takip eder.
Fırat otelden çıkar, arabasına doğru gider.

36. TAKİP - CADDE... Dış-Gün

Parmaksız Fırat'ın arkasından dışarı çıkar. Otelin önünde bir arabanın içinde Tahtabacağın diğer adamları beklemektedir. Fırat arabasına bineceği sırada, arkadaki arabayı görür, vazgeçer, hızla karşı kaldırıma geçerek yürümeye başlar.
Parmaksız Fırat'ı takip eder.
Fırat bir apartmanın yanından yukarıya çıkan dar ve ağaçlıklı bir yolda kaybolur. Parmaksız ihtiyatla boş sokağa bakar, Fırat'ın gizlendiği yeri bulmak istemektedir, yokuşu çıkar.
Fırat aniden üzerine atılır. Parmaksız yere düşer. Silahına başar.
Bu sırada koşan Tahtabacağın diğer bir adamına ateş eder, vurur.

37. TELEFON KABİNİ **İç-Gün**

Fırat, Çiğdem'i otelde bulmak için dışardaki bir telefon kabininden arar.

38. CARLTON OTELİ **İç-Gün**

MEMUR — Alo, Çiğdem hanım mı? Bir dakika baktıralım...

FIRAT — Bekliyorum...

ADAM — İsim neydi?

ADAM — Çiğdem hanım...

Bu sırada Çiğdem otele girmiş ve danışmaya yanaşmıştır.

ÇİĞDEM — Çiğdem benim...

MEMUR — Hanfendi sizi telefondan arıyorlar, buyrun kabineden konuşun. Çiğdem kabine girer ve Fırat'la konuşur...

39. YOL **Dış-Gün**

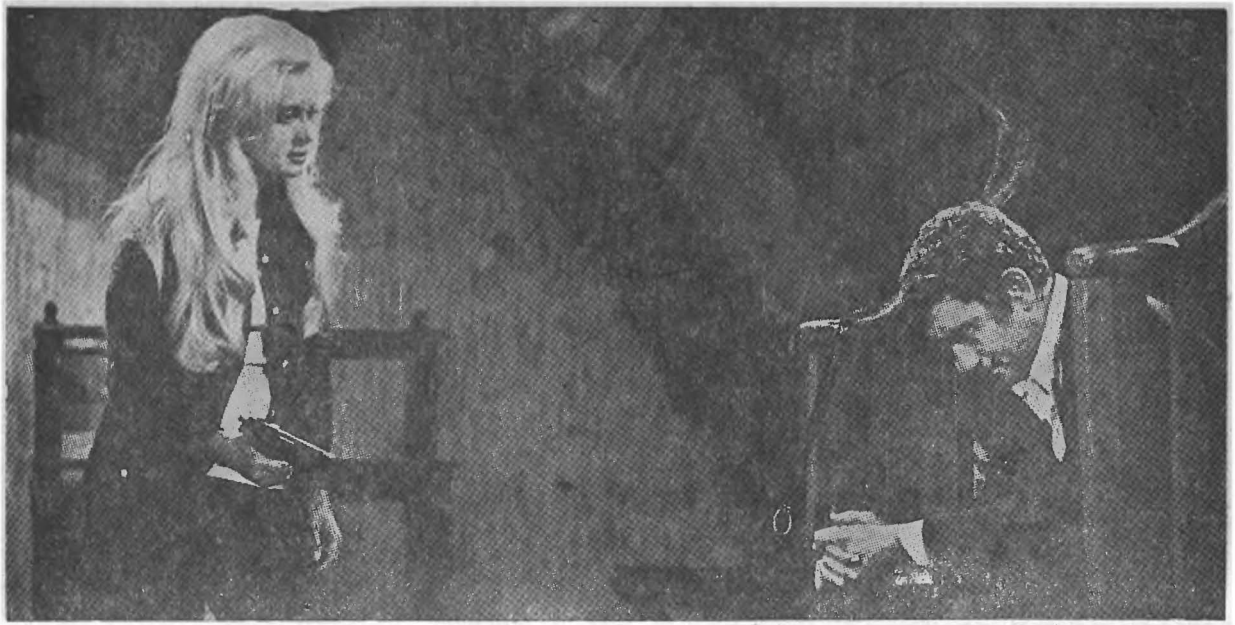
Büyük bir cadde.
Çiğdem bir takside gider...

40. BAĞEVİNDE BULUŞMA **Dış-Gün**

Fırat eski bir bağevi önünde arabasına dayanmış, yanında bir adamı Çiğdem'i bekler. Çiğdem gelir taksiyle, iner...

41. SÜREKLİ İHBAR **İç-Gün**

Şoför Niyazi Tahtabacağa Fırat'ın yerini bildirir.

CEMİL — Alo...

NİYAZİ — Cemil sen misin? Ben Niyazi... Patrona haber ver, Fırat az önce sevgilisiyle buraya geldi, köşke kapandılar...

42. FIRAT'IN ÖLÜMÜ İç-Dış-Gece

Çiğdem eski köşkte şömineyi yakar. Fırat merdiven başına oturmuştur. Çiğdem ayaklarının dibine çöker.

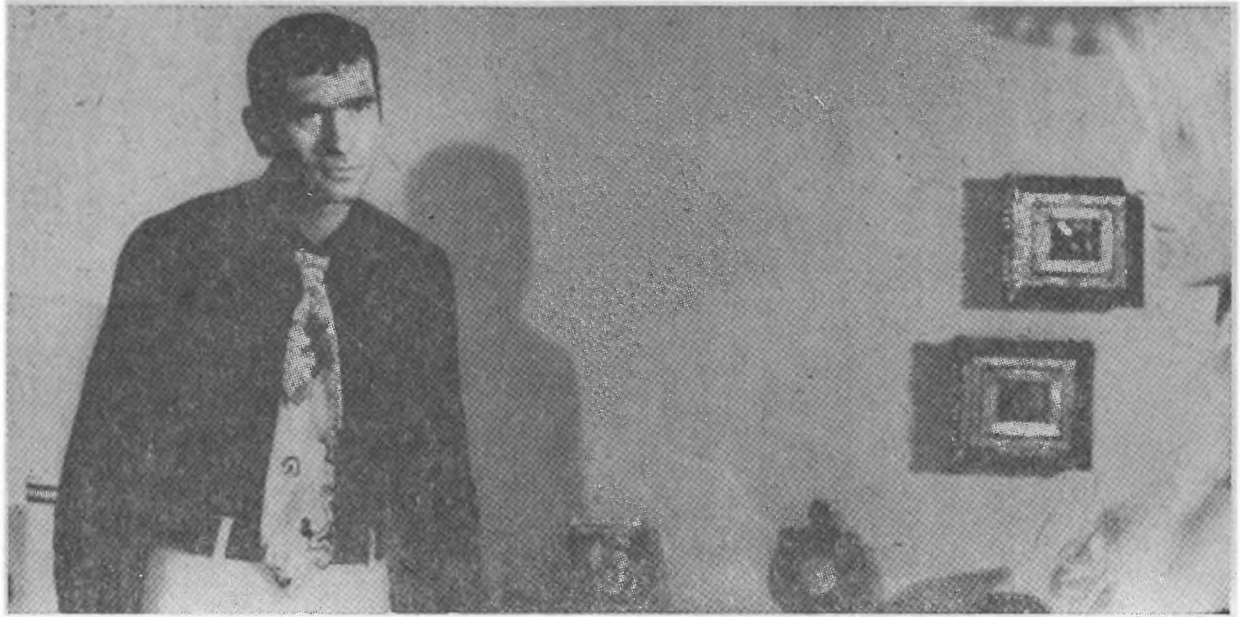
ÇİĞDEM — Fırat, Fırat... Artık anladım ki senden kaçmak boşmuş...

Fırat beline sarılır. Tabancası eline gelir. Tabancayı alır, bakar...

ÇİĞDEM — Senin için dünyada her şeye razıyım. Yalnız silahından çok korkuyorum Fırat... Beni anla n'olursun, elimde değil. Seni tanıyıncaya kadar sahici silah görmedim hayatımda ben. Korkumu anlıyor musun? Silah nedir Fırat, nedir? İnsanları öldürmek için yapılmamış mı? Of Fırat, Fırat... Seninle dünyanın öbür ucuna bile giderim, seninle en yoksul hayatı yaşamaya razıyım. Ama yalnız seninle, silahınla beraber değil...

Silahı iade eder.

FIRAT — Bak Çiğdem, yıllarca ben bununla yaşadım. Şimdi ayrılmak zor gelir. Belki ilerde, ama yine de söz veremem...

ÇİĞDEM — Söz veremiyorsun değil mi, söz veremiyorsun...

Çiğdem yukarı çıkar. Aynada, daha önceki günlerde rujla yazdığı bir yazıyı karalar. Fırat gelir arkasından...

FIRAT — Gidiyor musun?

ÇİĞDEM — Gidiyorum...

FIRAT — Peki Çiğdem, peki git...

ÇİĞDEM — Gitmem gerek Fırat... Bak buna, bak. Bu bir çocuk cekedi. Evlenseydik, çocuğumuz olsaydı o giyecekti... Ama bizim hiç çocuğumuz olmıyacak, hiç... Çünkü çocuğumu yetim büyütmek istemiyorum. Sen babasız büyümüş adamsın Fırat, bu acıyı iyi bilirsin. Çocuğumuz da babasız mı büyüsün? İster misin?

İkisinin de sinirleri gergindir.

FIRAT — Seni çok seviyorum Çiğdem. Sen haklısın. Lakin silahımı bana bağışla... Ben silahıma mecburum...

ÇİĞDEM — Niye mecbur olalım Fırat, niye? Hayatımıza silahını nasıl ortak edebiliriz. Beni anla Fırat, korkumu yenemiyorum. Silahın belinde oldukça başımıza hep kötü şeyler gelecek sanıyorum... Devamlı tedirginim, korkuyorum, korkuyorum...

Fırat Çiğdem'in aynı şeyleri yenilemesinden bunalmıştır, pencereye yaklaşır, dışarı bakar.

Dışarda Tahtabacağın adamları, Tahtabacak ve kendi adamlarından bazılarını görür. Hepsi silahlı beklemektedirler...
Fırat bakar, arkada hâlâ konuşan Çiğdem'i duymaz olur.
Sonra döner, hiç bir şey olmamış gibi, kararlı...

FIRAT — Çiğdem, silahımı bırakırsam, seni çok sevdiğime inanacak mısın?

ÇİĞDEM — Ciddi mi söylüyorsun?

Çiğdem şaşırmıştır bu ani değişiklik karşısında. Fırat silahı ona verir. Sarılırlar.

FIRAT — Seni çok seviyorum Çiğdem... Beni bekle, biraz sonra gelirim...

ÇİĞDEM — Niye...

FIRAT — Bekle...

Çıkarken Çiğdem arkasından seslenir, yarı şaşkın, yarı sevinçli...

ÇİĞDEM — Fırat, gecikme n'olur...

FIRAT — Gecikmiyeceğim...

Çok geçmeden Çiğdem silah seslerini duyar, pencereye koşar. Fırat, evin önünde, karanlıkta, Tahtabacağın adamlarının ortasında kıvrılmış yerde yatmaktadır.
Çiğdem bir elinde silah, bir elinde küçük bebek ceketi pencerede yığılır kalır.

ÇİĞDEM — Fıraaaatt...
Fıraaaaat...

Çiğdem'in bağıran resmi donar...

15 lira

Güney
filmcilik sanayi ve
ticaret a.ş.
yayınları